

Waterbirds 4:

Osprey in
121.
81: Förstur-
dsverk Med-L., Nilsson,
Jansson, P.K.
Hake. Verh.no reproduc-
ar. J. Wildl.

atus i Sverige

I: Ahlén, I.

on & Hans
Zoologiska
eborg

Fågelrapport för 1982

LENNART RISBERG

För åttonde året presenteras här en sammanställning av intressantare fågelobservationer i Sverige. Liksom tidigare innehåller rapporten en blandning av dels arter som redovisas varje år (ca 70 arter), dels sådana som tas upp vart fjärde år. I allmänhet är arterna i den förra gruppen ovanligare för landet som helhet än de i den senare. Den förra gruppen har utökats med två arter, nämligen kungsångare *Phylloscopus regulus* och taigasångare *Ph. inornatus*. Dessa har förut betraktats som så sällsynta i Sverige att alla fynd måste granskas av raritetskommittén (Rk) och efter ev. godkännande publiceras i denna årsrapport (den för 1982 kommer i VF nr 6 i år). Fr.o.m. 1982 har dock Rk överlätit bedömningen av de två sångarna till de lokala rapport-kommittéerna (lrk), och därmed flyttas arterna automatiskt över till denna "allmänna" fågelrapport.

Den andra gruppen arter behandlas efter ett rullande fyraårs-schema. Där har turen kommit till rovfåglar-tärnor 1979–1982, den här gången 27 arter. I några fall omfattar redovisningen mer än fyra år, något som beror på att det rullande schemat inte riktigt kommit i takt från förutvarande system. I nästa årsrapport behandlas på motsvarande sätt fynd av alkor-sångare 1980–83. Då som nu kommer särskild hänsyn att tas till n. Sverige.

Nytt i årets rapport

I Rk-rapporten för 1981 (VF 41 (1982): 393–404) införde man den nyheten att man inom en parentes efter det vetenskapliga namnet för varje art angav det sammanlagda antalet individer som iakttagits dels fram till det aktuella året, dels under 1981. Eftersom det har funnits ett önskemål om motsvarande också i den "allmänna" fågelrapporten, kommer något liknande här.

För många, men långt ifrån alla, arter finns sälunda en parentes efter det vetenskapliga namnet eller efter den parentes som talar om vilket område redovisningen omfattar. Den innehåller siffror eller tecken i tre grupper. Den första avser tiden t.o.m. 1975, alltså det som

sammanfattas i SOFs *Sveriges fåglar (SF)* – men kompletterat med senare tillkomna uppgifter – den andra perioden 1976–81 och den sista det är rapporten gäller, dvs. 1982.

Tre förhållanden har komplicerat bilden och gjort det svårt eller omöjligt att genomföra idén för alla arter. Det är brist på uppgifter, stor mängd av uppgifter och problemet att definiera begreppet "fynd". Bristen på uppgifter gäller främst tiden t.o.m. 1975. Vissa av fågelrapportens arter har i äldre tider varit regelbundna häckfåglar eller betydligt vanligare än nu och därfor inte omfattats med samma intresse. Man måste också komma ihåg att de numera rikstäckande lrk är en sentida företeelse, där den sista tillkom för tio år sedan. För en rad arter markerar ett tankstreck att information saknas. I vissa fall är mängden uppgifter ett problem, helt enkelt därfor att det är tidsödande att göra summeringar för talrika arter, i all synnerhet som det ofta tillkommer kompletteringar. Det här är dock det minsta bekymret och bör vara över efter detta inkörningsår.

Begreppet "fynd" är besvärligast. Problemet ligger i fågelindividernas mer eller mindre starka bindning till varandra, för ögonblicket och över längre tid. Att en sträckande flock oberoende av storlek ska betraktas som ett fynd är kanske självklart, likså om den rastar intakt under någon tid – t.o.m. om flocken gradvis minskar i antal. Men om rastande spetsbergsgäss på en lokal i Vb skulle öka i antal dag för dag under en vecka, har man då ett fynd, sju fynd eller något annat antal? En rad andra gränsfall med flytande övergångar mellan ytterligheterna skulle kunna räknas upp. I en läsvärd redogörelse över hur lrk Sk arbetar, ger Magnus Ullman några sådana exempel (Anser 21 (1982): 233–242).

I årsrapporterna för 1975–81 finns något av en genävg förbi hindret med det svårdefinierbara begreppet "fynd". För många arter talas aldrig om antalet fynd i de korta kommentarerna. I stället har antalet individer summerats. I vissa fall säger årssummorna mer än antalet fynd skulle ha gjort, t.ex. för arter som kan uppträda i stora flockar, men i andra är det nödlösningar.

I den summariska redovisningen av förhållan-

Svarthalsad dopping (*Podiceps nigricollis*)

Sk: 1 ex. Sjölunda, Malmö, med. 4 (BoE). 1 ex. Lomma 27.8–5.9 (AJÖ m. fl.). 1 ex. Vallby mosse 7.7 (NPe, OEm). 1 juv. Kranksjön 5.9 (BoE). 1 ex. Rönnen 16.10 (TNn).

Sm: 1 ex. Mysingsö, Oskarshamn, 9.4 (CL, RIJ). 1 ad. Åserum, Mönsterås, 7–12.9 (JBA, MP).

Hl: 1 ex. Bobergs udde, Falkenberg, 24.4 (GBs).

Boh: 2 ex. Sisjön, Askim, 10.5 (MHk mfl.).

Vg: Max 3 ex. Hornborgasjön 8.4–22.5 (POS). 1 ex. Baskarpssand 18.4 (GJ). 1 ex. Östen 20.4 (JEN). 1 ad. Dettern 17–18.8 (BAx, JVb, TA).

Nrk: 1 ex. Rysjön, Kvismaren, 8–27.6 (NNn).

Ög: 1 ex. Renstad yttre, Tåkern, 11.5 (OJo), 1 par 15.6 och 1 ad. + 1 juv. 13.7 (HSB). 1 ad. Hov, Tåkern, 12.6 (BGt). 1 ex. Tranören, Tåkern, 9.10 (AEf).

Srm: 1 ex. Stensjön, Katrineholm, 28.8 (AHq).

Upl: 1 par Angarnsjöängen 17–25.5 och 1 ex. 26.5–6.6 (KE m.fl.).

Vstm: 1 ex. Asköviken 9.5 (MG).

Bistra besked från Tåkern och Hornborgasjön. En enda saker häckning är mycket illa. Lite paradoxalt gjordes fler ströbservationer än vanligt, med noteringar i tio landskap mot tidigare maximalt sex.

Stormfågel *Fulmarus glacialis* (–, ca 2860 ex., >73 ex.)

Sk: Tillsammans 24 ex. fördelade enl.: apr (7), maj (4), aug. (2), sep. (8), nov. (2) och dec. (1).

Hl: Tillsammans 30 ex., fördelade enl.: maj (10), aug. (2), sep. (14), nov. (3) och dec. (1).

Boh: Tillsammans minst 19 ex., fördelade enl.: aug. (8), sep. (minst 9) och dec. (2).

Årssumman, minst 73 ex., är förhållandevis låg, den lägsta på sex år. Mer än en fjärdedel av fåglarna sågs under våren, vilket är något nytt.

Grålira *Puffinus griseus* (ca 90, 137, 17)

Sk: Tillsammans 12–13 ex., fördelade enl.: sep. (6), okt. (2) och nov. (4–5).

Hl: Tillsammans 9 ex., fördelade enl.: sep. (2) och nov. (7).

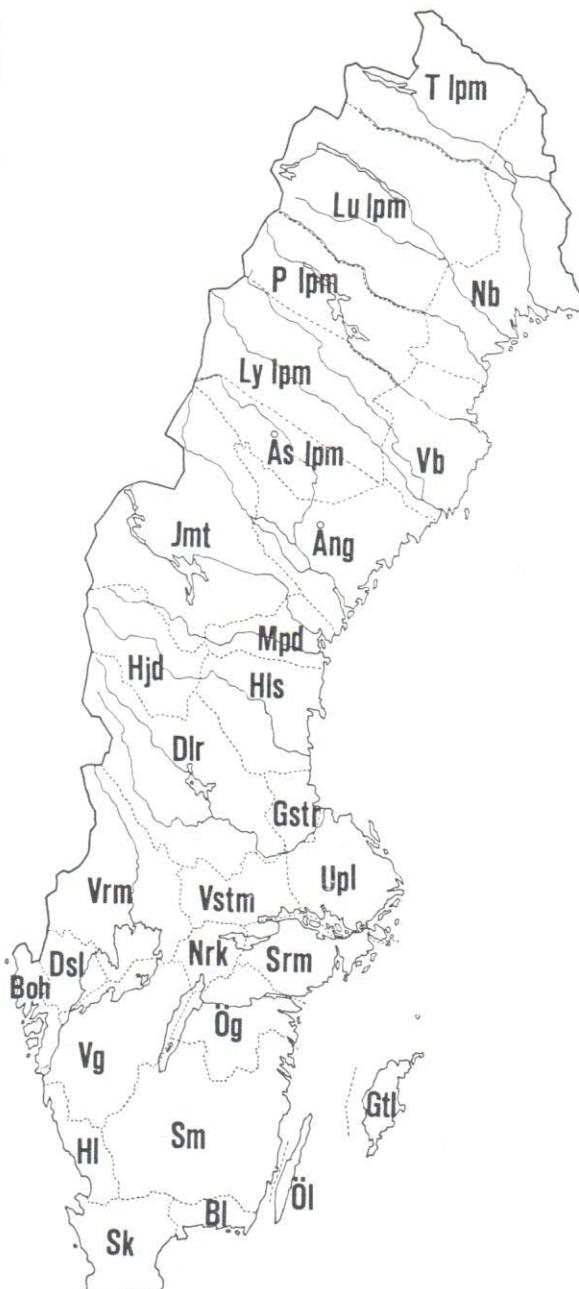
Boh: 1 ex. mot S, Hönö 22.11 (JWd) och 16.12 (StJ).

Årets 23–24 ex. är strax under summan för 1981, och därmed en av de lägsta i "modern havsfågeltid". Toppårets hittills är 1978 med 129 ex. Men betänk att för 20 år sedan hade grå liran bara sett vid ett tillfälle i vårt land.

Mindre lira *Puffinus puffinus* (25, 30, 6)

Sk: 1 ex. Kullen 5.7 (FLi, JÄs).

Hl: 1 nyligen dött ex. Påarp 4.9 (GAm). 1 ex. mot S,

Figur 1. Rapportområdena i Sverige.
The provinces of Sweden.

Äng: 1 ex. Grundsunda 24.7 (TÖ). 1 ex. Järnäs udde, Nordmaling, 12.9 (RSj, RWi).
Vb: 1 ex. Garaselet, Byskeälven, 19.6 (gm ÖA). 1 ex. Hörneforstrakten juli (SD).
Nb: 1 ex. Kukkolaorsen 20.6 (TJa).

Fynden 1982 var i stort av normal omfattning. Dock kan det påpekas att brungladan bara sågs på *Gil* vid fyra tillfällen 1961–78, men har setts årligen sedan 1979. Intressantast är ändå observationerna vid Ölmeviken i *Vrm*, där arten setts hela sommaren fyra år i rad.

Glada *Milvus milvus*

Sk: Ca 80 par beräknas ha häckat.
Bl: 1 par häckade framgångsrikt. Dessutom 12 ströfyrnd 21.3–9.8.
Sm: Tillsammans 7 ex. 24.4–8.8.
Öl: Tillsammans ca 6–7 ex. 15.4–14.11.
Hl: Tillsammans ca 12 ex. 24.3–30.9.
Boh: 1 ex. Fiskebäckskil 11.5 (MSä m.fl.).
Dsl: 1 ex. Rinneboda, Gunnarsnäs, 10.4 (IJ).
Vg: Tillsammans 10 ex. 25.3–1.8.
Nrk: 1 ex. Sticksjö, Glanshammar, 3.4 (TS). 1 ex. Viby-sjön 29.5 (CD). 1 ex. Östansjö 30.5 (CD).
Og: 2 ex. mot S, Linköping 15.9 (JV).
Srm: 1 ex. Ågesta 1.8 (BHo). 1 ex. Sille, Trosa. 7. (JI).
Upl: 1 ex. Uppsala 13.4 (HAc, MT). 1 ex. Finsta, Ske-delid, 1.5 (BSc). 1 ex. Fredrikslund, Uppsala, 2.6 (GEm).
Vstm: 1 ex. Frösshammarsviken, Arboga, 16.5 (LSt).
Vrm: 1 ex. SÖ Åraviken 31.5 (TL).

Gladan har ökat starkt i Sverige på senare år. Sedan 1972 har antalet häckande par fördubblats till nuvarande ca 80 (*VF* 42 (1983): 106–114), men spridningen utanför *Sk* dröjer. Utanför *Sk* tenderar ströfyrnden att öka, men inte lika påtagligt. Årets ca 60 fåglar är fler än 1980 och 1981, men jämförbart med 1979.

Ängshök *Circus pygargus* (utanför Öl)

Sk: Minst 1 par häckade framgångsrikt i nö. *Sk*. Dessutom sågs ca 27 ex. under tiden 10.5–16.10.
Bl: 1 ad. ♀ Ut längan 25.5 (JWd). 1 ad. ♀ Vesan 31.5 (MÄP). 1 ♂ Ringamåla, Karlshamn, 7.8 (DA). 1 juv. Hanö 8–9.10 (MÄP, TNN).
Sm: 1 ex. Nätteryd, Gårdsby, 24.5 (TLu).
Gil: 3 par häckade.
Hl: 1 ♀ mot Ö, Päärp 25.5 (AWm, CJk). 1 subad. ♂ Olofsbo 22.7 (LBe). 1 ♀ Morups tånge 7.8 (MHk m.fl.).
Vg: Tillsammans minst 7 ex. 1.5–26.9.
Nrk: 1 ♀ Kvismaren 10–31.5 (NNn). 1 ad. ♂ Seger-sjö 29.5 (AHd).
Ög: Häckningsförsök (Normlösa) misslyckat sedan ♀ dödats av slättermaskin (GLi). Dessutom 6 ströfyrnd 5.5–17.9.

Utanför Öland häckade ängshök 1982 också i Skåne, på Gotland och i Uppland. Foto: Alf Linderheim/N. *Montagu's Harrier*.

Srm: 1 ♀ Söderfjärden 12.5 (LBg). 1 ♂ Björkasundet, Mörkö, 5.9 (JEé, SCI).

Upl: 1 par häckade framgångsrikt. Dessutom 5 ströfyrnd.

Frånsett de många ströobsarna i *Sk* ett fullkomligt normalt år. Som en jämförelse kan nämnas att 48 par häckade i Danmark 1982 (*Fugle 3* (1983), nr 1, s. 24). Det är jämförbart med 1981, men klart fler än under 1970-talet. I Västtyrkland däremot minskade ängshöken från ca 100–120 par 1976 till ca 80–90 par 1980 (*Vogelwarte 31* (1982): 231).

Ängs-/stäpphök *Circus pygargus/macrouros* (–, ca 85 ex., 14 ex.)

Sk: 1 ex. Vomb 29.5 (HSk). 1 ex. Kullen 31.5 (AP). 1 ex. Hasslarp 4.9 (TNs). 1 ex. Falsterbo 29.9 (MGi, PGi) och 9.10 (HWo, MSv). Samtliga var honfärgade eller ungfåglar.

Bl: 1 ♀-färgad Ut längan 23.7 (JKr).

Vg: 1 ♀-färgad Hullsjön 11.5 (SLq). 1 ♀-färgad Ny-gårdsslätten, Vänersborg, 25.5 (SLq). 1 ♀-färgad Frugårdssund 29.5 (JvB).

Ög: 1 ♀ Händelö 9.5 (GLj, JV). 1 ♂ (2K) Svensksund 15.5 (BAo). 1 ♀ V Stenby 24.6 (SKa).

Upl: 1 ♀-färgad Angarnsjöängen 2–19.7 (StS). 1 ♀-färgad mot S, Uppsala, 30.8 (BLu).

Fynden 1982 var av normal omfattning.

Aftonfalk *Falco vespertinus* (-, ca 600 ex., ca 70 ex.)

Sk: Sammanlagt minst 19 ex., fördelade enl.: maj (ca 5), juni (ca 4), juli (2), aug. (4) och sep. (ca 6).

Bl: Tillsammans 10 ex., fördelade enl.: maj (5), juli (3) och sep. (2).

Sm: 1 ad. ♀ Vesslö, Kalmar 15.5 (ASÅ). 1 ad. ♀ Gunnebo bruk 7.6 (BBÖ). 1 par stationärt Kalmartakten ult. juni–aug. 1 juv. sågs tillsammans med paret i aug. 1 ♀ Kävsjön 9.10 (JBe, LDv).

Öl: Sammanlagt ca 8 ex., fördelade enl.: maj (ca 6), juni (1), aug. (1).

Gtl: 1 ad. ♂ mellan Butle och Hejde 30.5 (OA). 1 ad. ♂ Muskemry, Sundre, 5.6 (JPt). 1 juv. Hoburgen 9.6 (DBI). 1 ♀ (2K) Ajkestrask, Färö, 7.8 (AxB).

Vg: Sammanlagt 10 ex., 4.6–22.9.

Nrk: 1 ♀ Östa, Knista, 21.5 (KHÅ, OvP) och 1 ♂ 21–23.6 (OvP). 1 ad. ♀ Kvismaren 8–16.6 (KJÖ m.fl.). 1 ♀ Kvistbro, V Kumla, 1–6.7 (OvP).

Ög: 1 ♀ Iseberga, Tåkern, 30.5 (OJo).

Srm: 1 ad. ♂ Strandstuguviken 15.8 (JGf).

Upl: 1 ♀ Bonden, St. Nassa, 29.5 (PJU, PSÅ). 1 ad. ♂ Tulka, Häverö, 29.5 (GKn).

Dlr: 1 ex. Kvarnsveden 4.6, och troligen samma individ Mellsta, St. Tuna, med. juni (AHÖ). 1 ♀ Alderängarna, Mora, 12.8 (BOR, JLr).

Vb: 1 subad. ♀ Grundskatan, Bjuröklubb, 8.5 (LAo, MMd). 1 subad. ♂ Lillhaddingen, Holmsund, 18.5 (TSU). 1 subad. ♂ Backen, Umeå, 5.7 (UW).

Årsumman ca 70 ex. är normal. Iakttagelserna i Kalmartakten i Sm är spännande. Ingen häckning av aftonfalk är ännu känd från fastlandet, men här var det misstänkt nära. Det är anmärkningsvärt, att det de senaste åren sett lika många aftonfalkar i Vb som i hela övriga Norrland.

Lärfalk *Falco subbuteo* (fynd i Hjd-T lpm 1979–82)

Hjd: 1 ex. Älvros 12.6.82 (UO). 1 ex. Svegsjön 22.7.82 (UO).

Jmt: 1 ex. Strömsund ult. 8.82 (enl. lokalpressen).

As lpm: 1 ex. Mejvansjön, Storuman, 1980 (JGr, OE).

Lu lpm: 1 par häckade SÖ Kåbdalis 1980 (FLn, OSn). 1 ex. Jokkmokk 3.9.81 (HAd, KGU).

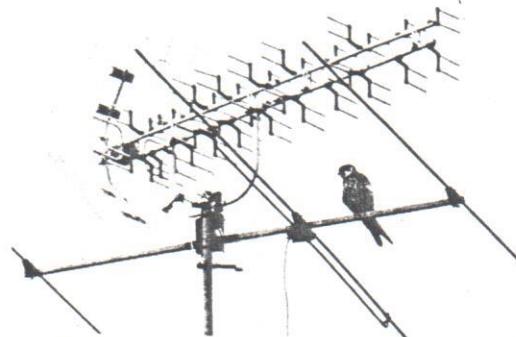
Lärfalken är inte årlig i inre Norrland. Under de senaste 20 åren är två häckningar kända. Förutom ovannämnda i Lu lpm (den hittills nordligaste) finns ett fynd från Ly lpm 1970.

Jaktfalk *Falco rusticolus* (utanför fjälltrakterna i Hjd-Lpl) (-, ca 105 ex., ca 18 ex.)

Sk: 1 ex. Falsterbonäset, 28.10–6.11 (GRo m.fl.).

Sm: 1 ex. Hulingen, Hultsfred, 6.10 (KR m.fl.).

Öl: 1 subad. Mensalvret, Hornsjön, 20.3 (BKu, HAS). 1 ex. s. Öl vid sex tillfällen 24.10–15.11, trol. samma ungfågel (SR m.fl.).

I det inre av Norrland noteras lärfalk endast sporadiskt.
Foto: Bengt Bengtsson.

Hobby

Vg: 1 juv. St. Ek, Mariestad, 21.11 (JEN, LPt). 1 juv. Östen 28.12 (BLm, LLm). 1 ad. Hulared, Tranemo, 27.3 (AKh, BÅA).

Ög: 1 ad. Linköping 3.1–18.4 (NNn).

Srm: 1 juv. Landsort 11.10 (BHo).

Upl: 1 ex. Krusenberg, Uppsala, 7.3 (IA). 1 ad. mot N, Fyrislund, Uppsala, 14.4 (ME). 1 juv. Kapellskär-Tjockö, Rådmansö, 21.10 (LTn).

Vstm: 1 juv. Asköviken, 21.10 (MG).

Dlr: 1 ex. Utendal, St. Tuna, 15.10 (GH).

Gstr: 1 ex. Inre fjärden, Gävle, 17.3 (HEg) och 19.3 (GMö).

Vb: 1 ex. Innervik, Skellefteå, 6.5 (ÖA). 1 ex. Ytteravle, Umeå, 5.9 (ER, BPr). 1 juv mot SV, Täfteudde, Holmsund, 5.11 (JSu, TSu).

Årsumman, ca 18 ex. är normal. Tidigare år har fynden varit ganska jämt fördelade över månaderna okt.–apr. 1982 dominerade dock okt.–nov., med drygt hälften. I övrigt lägger man märke till att fynd saknas på Västkusten, för första gången sedan 1975.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Projekt Pilgrimsfalk rapporterar för 1982 3 påbörjade häckningar i s. Sverige, varav 2 framgångsrika, och 4 häckningar i n. Sverige. Förutom de 7 plus 11 ungar som därvid blev flygga upptäcktes 8 ungar på Västkusten, de första upptäcktingarna i vårt land (se vidare *Sveriges Natur* 73 (1982), nr 7, s. 1–5). Redan antalet "vilda" ungar (18) är högre än på många år, och med de utplanteringar som nu påbörjats, två år tidigare än planerat, ökar hoppet om att pilgrimsfalken ska komma tillbaka. Hoppet stärks av utvecklingen i n. Finland det senaste årtiondet. Där fanns två kända lokaler 1970, men hela 41 lokaler 1982 (*Lintumies* 18 (1983): 30–34). Ca 100 ungar beräknas ha blivit flygga. I Norge fick de ca 30 paren i storleksordningen 30–40 ungar 1982 (*Sveriges Natur* 73 (1982), nr 7, s. 4). Också från Västtyskland

Skåne är det enda landskapet där den här synen – en järpunge – ännu saknas. Foto: Karl-Erik Fridzén.
Hazel Hen.

finns tongångar som andas ett visst hopp. Mellan 1976 och 1979 hölls ställningarna, kanske skedde t.o.m. en viss ökning (*Vogelwarte* 31 (1982): 225).

Också ströföndens antal ökar. 1982 rapporterades ca 95 ex. utanför Västkusten. På Västkusten, och särskilt vid Getterön, gjordes så många iakttagelser (men till stor del samma individer) att det är svårt att få någon riktig överblick. För första gången finns rapporter från samtliga landskap från Sk till Nb.

Järpe *Bonasa bonasia* (fynd i Sk, Bl och Hl 1979–81)

Sk: Tillsammans minst 17 fynd, enl.: 1979 (minst 4), 1980 (5), 1981 (4) och 1982 (4).

Bl: 5 iakttagelser våren 1979. Både 1980 och 1981 konstaterades 6 häckningar. 1982 hittades 4 häckningar och par på ytterligare 8 lokaler.

Hl: 1 ex. Skäftebo, NÖ Halmstad, 4.6.79 (PSv). Svag, men årsvis, stam Simlångsdalen (NNn).

Järpen betraktades inte som regelbunden i något av de tre landskapen under den period (1961–75) som *Sveriges fåglar* täcker.

Rapphäna *Perdix perdix* (fynd i Dsl, Vrm och Norrland 1979–82)

Dsl: 7 ex. Töftedal ult. jan. 1979 (HKo).

Vrm: 10–15 ex. Karlskoga flygfält senhösten 1979, 6 ex. 6.1.80 och 7 ex. 30.8.80 (BMe). 1 ex. Medhamn, Kristinehamn, 19.4.80 (LPJ). 1 ex. Granbergsdal, Karlskoga, 5.8.80 (PJn). 2 ex. Ölmeviken 20.9.80 (BMn). 1 ex. Äspenäs, Karlskoga, 30.4.81 (TR). 6 ex. Hammarö 11.8.81 (EEk).

Gstr: 1 ♂ Eskön, Gävle, 3.11.81 (gm KBn).

Vaktel *Coturnix coturnix* (–, ca 280 ex., 97 ex.)

Åter ett mycket bra år. Summan 97 spelande är den näst högsta de senaste tio åren, men något under fjolårets ca 103 ex. Spridningen över landet framgår av figur 2. Jämfört med motsvarande karta för 1981 (*VF* 41 (1982): 376) är koncentrationen till Mälarlandskapen inkl. Ög påfallande. I Ög hördes 16, Srm (10), Upl (12) och *Vstm* (11). Öl hade ett normalår med 7 spelande, vilket är långt ifrån de 29 1981. Den första häckningen sedan 1978 och norrländsfynden var som följer:

Up: 4 juv. Södersund, Roslags-Bro, 8.9 (BD, KOJ), men max. 10 pulli sedda tidigare av markägaren.

Gstr: 1 ex. Backa, Gävle, 28.5 (LSt), 1 ex. Årsunda 16.6 (KBn).

Hls: 1 ex. Bofarasjön, Kilafors, 4–5.6 (LSt). 1 ex. Hömyran, Edsbyn, 5–6.6 (GJä). 1 ex. Freluga, Bollnäs, 20.6–aug. (JLa, UGr). 1 ex. Kilafors under sommaren (ÅNi). 1 ex. Rävaberg, Edsbyn, under sommaren (GJu m.fl.).

Ång: 2 spelande + 1 ♀ N. Ulvön 23–27.6 (LBs m.fl.).

Vb: 1 ex. Brånsjön 23.5–27.6 (BFé m.fl.).

1981 hade vi en tydligt tvåtoppig kurva över när på sommaren vaktlarna hördes, mest som en följd av extra insatser på Öl. 1982 var bilden mer normal med en bred topp från slutet av maj till mitten av juli, med juni som bästa månaden.

I början av juni hade man "en mindre invasion" av vaktlar vid Skagen på n. Jylland (*Fugle* 2 (1982), nr 3, s. 14). Vid svenska västkusten finns rapporter om 2 vaktlar åren 1975–81, så årets båda blev vät utdelning av den vägen. I Västtyskland är vakteln betydligt talrikare än hos oss. Bakom obligatoriskt starka växlingar från ett år till ett annat märks en långsiktig tillbakagång, men så nära oss som i Westfalen kan man goda år höra 1000 spelande (*Vogelwarte* 31 (1982): 272).

Vattenrall *Rallus aquaticus* (fynd i Ång-T lpm 1979–82)

Ång: Antalet fynd var 1979 (0), 1980 (1), 1981 (5), och 1982 (3).

Vb: 1 ex. Stöcksjö, 31.12.80 (AB, HO). 1 ex. Brånsjön 4–20.6.81 (RNg m.fl.). 1 ex. Ötjärn, SÖ Skellefteå, 7.6.81 (LWE) och 27.6.81 (LAo). 1 ex. Gårdsmark 4.6.82 (HSe). 1 ex. Bubäcken, S Umeå, 5.7.82 (JEg).

Nb: 1 ex. Norrfjärden, Piteå, med. 4.81, dog senare (TNu).

Figu
Recc

Med
fynd
en hä

Smål
lpm

Mpd
tjä
Nj

h Norrland
1979, 6 ex.
Medhamn,
anbergsdal,
en 20.9.80
(TR). 6 ex.

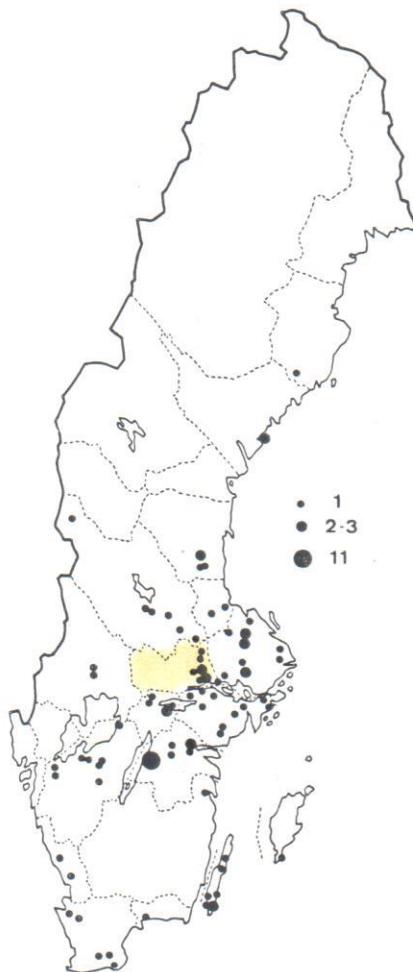
v.)
är den näst
fjolårets ca
av figur 2.
1 (VF 41
landskapen
)). Upl (12)
7 spelande,
häckningen
jer:

BD, KOJ),
garen.
x. Årsunda
1 ex. Hö-
ta, Bollnäs,
sommaren
sommaren
Bs m.fl.).

over när på
ljd av extra
med en bred
ed juni som
invasion" av
82), nr 3, s.
om 2 vaktlar
ning av den
alrikare än
r från ett år
ng, men så
höra 1000

1979–82)
. 1981 (5),

x. Brånsjön
Skellefteå,
Gärdsmark
7.82 (JEg).
dog senare

Figur 2. Fynd av vaktel *Coturnix coturnix* i Sverige 1982.
Records of Quail in Sweden in 1982.

Med 16 fynd inom motsvarande område 1961–75 och 5 fynd 1976–78 som bakgrund blev de 15 fynden 1979–82 en hög summa. Särskilt 1981 framstår som ett bra år.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana* (fynd i Mpd-T lpm 1979–82)

Mpd: 1 ex. Tynderösundet 26.6.79 (SRk). 1 ex. Gärde-tjärnen, Skön, 29.5.81 (BÖk). 1 ex. Mingen, Njurunda, 7.6.81 (DFo).

Äng: 1 ex. Skärjavan, Nordmaling, 14–17.5.80 (JEg).

1 ex. Speckstatjärn, Härnösand, 8.6.81 (MD).

Vb: Antalet fynd var 1979 (2), 1980 (3), 1981 (2) och 1982 (1).

Nb: 1 ex. Fågelträsket, Kalix, 16–22.6.80 (UBm). 1 ex. Bränenträsket, Vidsel, 23.7.80 (FLa, OSn). 1 ex. Gam-melstadsviken 26.5.82 (HSt).

Småfläckiga sumphönan riksinventerades 1978 (VF 39 (1980): 237–245). Då hördes 254 spelande, varav 6 inom det område som här är aktuellt. Åren 1970–77 hördes sammanlagt 37 spelande, med 1–13 per år. De 16 fynd (17 ex.) som nu redovisas för 1979–82 är alltså ett ganska magert resultat.

Mindre sumphöna *Porzana parva* (>100 ex., 78–80 ex., 4 ex.)

Nrk: 1 ex. Velandasjön, V Kumla, 27.6–13.7 (LBim.fl.).

Srm: 1 ex. Näsaren, Katrineholm, 24.5 (AHq). 1 ex. Hallbosjön, Stigtomta, 8–9.6 (EAp).

Hls: 1 ex. Hertsjö, Bollnäs, 6–9.5 (UGr).

Bottennapp! Så här få mindre sumphöns har inte rapporterats sedan 1970. Redan fjolårets 7 ex. kunde betraktas som lågt, eftersom slutet av 1970-talet brukade ge 10–15 ex. Över en följd av år framstår **Srm** som det pålitligaste landskapet, medan fynd saknas t.ex. i **Upl** de tre senaste åren trots att där hördes 13 ex. 1977–79.

Kornknarr *Crex crex* (utanför Öl och Gtl) (–, ca 690 ex., ca 155 ex.)

För fjärde året i rad rapporterades över 100 spelande. Den här gången blev det ca 155 ex., vilket är något mer än 1981 (143) men en bit ifrån rekordåret 1979 (190). Mellansverige fick särskilt god utdelning, där ca 45 ex. i **Upl** är enastående. 12 spelande i **Gstr** är också utan motstycke. Övriga områden med mer än 10 spelande var: **Sm** (19), **Vg** (15) och **Vstm** (13). Norr om **Gstr** hördes endast en kornknarr:

Mpd: 1 ex. Våle, Tynderö, 5–6.6 (JHö).

Rörhöna *Gallinula chloropus* (fynd i Hjd-T lpm 1976–82)

Ly lpm: 1 ex. Juktån, Sorsele, 19.5.77 (ENO, LOK).

Lu lpm: 1 ex. Lansjärvi 14.5.78 (WB).

SF redovisar 2 fynd för perioden 1961–75.

Sothöna *Fulica atra* (fynd i Hjd och Ås-T lpm 1976–82)

Ly lpm: "mindre invasion" våren 1976 (ENO). 1 ex. Umeälven, Stensele 3.6.77 (BNM). 1 ex. Buresjön,

Sorsele, 7.9.78 (VB). 1 ex. Umfors 9.7.81 (RUL).

T lpm: 1 ex. Kaarevuopio, Karesuando, 15.6.76 (BAV).

1961–75 sågs sothönan vid 5 tillfällen.

Nrk: 3 ex. Kvismaren 11–12.5 (NE, SA) och 1 ex. 12.9 (NE).

Srn: 1 ex. Strandstuguviken 30.7 (JGf).

Upl: 1 ex. mot S, Skatudden 2.9 (ME). 1 juv. Villinge, Uppsala, 19.9 (TPä, ÅB).

Vsim: 7 ex. Vretberga, Arboga, 21.5 (UEn).

Mpd: 1 ex. Viknäset, Torp, 20.5 (KEJ).

Vb: 5 ex. mot NV, Fläse 22.5 (CO). Ca 10 ex. Myckle, Skellefteå, 29.5 (SLm). 5 ex. S Norsjö 29.5 (NKA, OAd). 7 ex. Gärdefjärden, Lövånger, 30.5 (AHe).

Nb: 6 ex. Innanbäcken, Kalix, 6.5 (AHn).

För s. Sveriges del är det endast den stora flocken i Sk som avviker från det normala. I Norrland brukar det däremot bara göras 1 fynd per år, och man måste gå tillbaka till 1977 för att hitta något motsvarande.

Kustpipare *Pluvialis squatarola* (fynd i Hjd-T lpm 1979–82)

Ly lpm: 1 ex. Saxnäs, Sorsele, 15.8.80 (ENO).

Lu lpm: 1 ex. Koskullskulle pr. 10.82 (gm RKe). Ny för Lu lpm.

T lpm: 6 ex. Vittangi 3.10.82 och 9.10.82 (JOHe).

1961–75 sågs kustpiparen mer än 10 gånger i Ly lpm, men bara 3 gånger i de sex andra områdena. Från 1976–78 finns endast två rapporter från Jmt.

Sandlöpare *Calidris alba* (fynd i Ång-T lpm 1979–82)

Ang: 1 ex. Kronören 20.9.81 (JEg), 3 ex. 11.9.82 och 5 ex. 12.9.82 (RN g.m.fl.). 3 ex. Öreälvens utlopp 21–22.8.82 (LWE).

Vb: Sammanlagt rapporterades 1979 (2 fynd, 2 ex.), 1980 (2–4), 1981 (2–14) och 1982 (8 fynd – 20 ex.).

Nb: Sammanlagt rapporterades 1979 (1 fynd – 2 ex.), 1980 (1–1), 1981 (5–ca 15) och 1982 (1 fynd – 1 ex.).

T lpm: 2 ex. Vittangi 12.9.81 och 11.9.82 (JOHe).

Under perioden 1961–75 gjordes 13 fynd inom angivet område, 1976–78 9 fynd. De 27 fynd som nu redovisats får tolkas som ökad aktivitet på lämpliga lokaler.

Spovsnäppa *Calidris ferruginea* (fynd i Mpd-T lpm 1979–82)

Mpd: Sammanlagt rapporterades 1979 (1 fynd – 2 ex.), 1980 (2–4), 1981 (3–8) och 1982 (0).

Ang: 1 ex. Björkudde, Öreälvens utlopp, 19.9.81 (JEg). 1 ex. Hörnefors 19–20.9.81 (JEg m.fl.) och 2 ex. 21.8.82 (HGF).

Vb: Beträknas nu som regelbunden.

Nb: 1 ex. N. Sunderbyn 26–27.5.80 (JA, MVm, TGn). 1 ex. Haparanda Sandskär 21.5.81 (JA, TGn), 8 ex. 14–19.8.81 (JA), 5 ex. 8–15.8.82 (LHo, MFr), 2 ex. 21.8.82 (JSi) och 25 ex. 30.8.82 (FLa).

Tendensen är densamma som för sandlöparen.

Skärsnäppa: "En av ostkustens mest förbisedda arter".
Foto: Thomas Carlén.

Purple Sandpiper.

Skärsnäppa *Calidris maritima* (fynd i Sm samt Dsl-Nb utom Srm och Gstr 1979–82)

Sm: 2 ex. Mysingsö, Oskarshamn, 7.1.79 (ISv, JBa). 1 ex. Visingsö, 2.12.79 (HSa, OW, ÅAg).

Vg: 2 ex. Truve, Kinneviken, 2.10.82 (BAx, TA).

Upl: 3 ex. mot S, Skatudden 18.10.80 (ME, MT, PWn). 1 ex. Ledskär 17.9.81 (PAk, ÅB).

Vstm: 1 ex. Gussjön 19.4.80 (BEr, KEk). Ny art för Vstm.

Ang: 2 ex. Järnäs klubb 12.10.80 (JEg). 1 ex. Skags udde 1.11.81 (PHo). 1 ex. Barsta, Nordingrå, 12.12.81 (FHs, KH).

Vb: Sammanlagt rapporterades 1979 (1 fynd – 1 ex.),

1980 (1–1), 1981 (5–9) och 1982 (5 fynd – 6 ex.).

Nb: 1 dött ex. Haparanda Sandskär 18.10.82 (JA).

Frånsättet de många obsarna i Vb är bilden densamma som vid föregående redovisning (VF 38 (1979): 260). Om-dömet kvarstår att skärsnäppan måste vara en av ostkustens mest förbisedda arter.

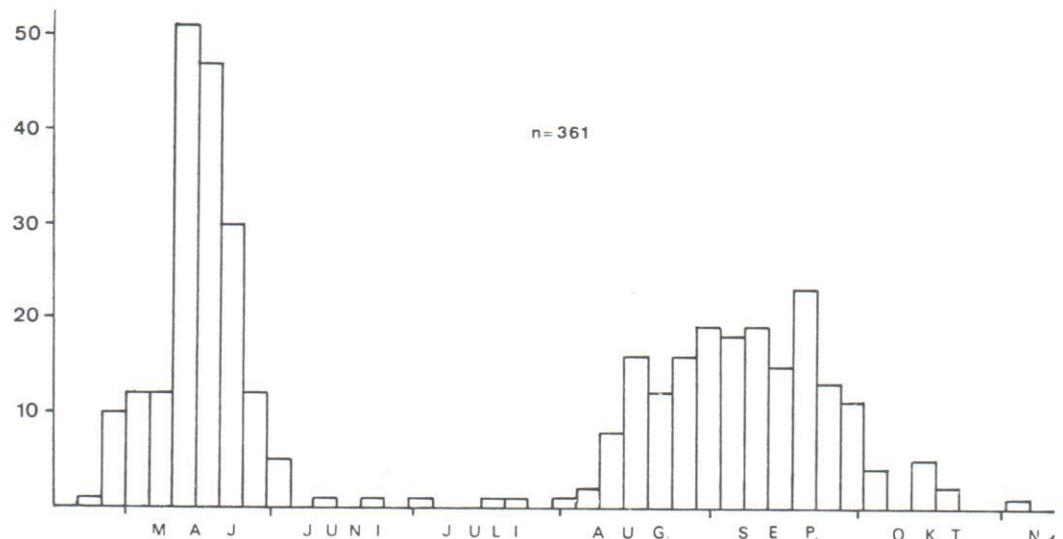
Myrsnäppa *Limicola falcinellus* (fynd i Sm, på Gtl, i Boh, Dsl, Vg, Ög, Vstm-Ång och Hjd 1979–82)

Sm: 1 ex. Visingsö 27–28.8.79 (ÅAg).

Gtl: Sammanlagt rapporterades 1979 (3 fynd – 14 ex.), 1980 (6–7), 1981 (17–19) och 1982 (9 fynd – 12 ex.).

Boh: 1 ex. Strand, Resteröd, 5.8.80 (JOI).

Vg: 1 ex. Lidköping 20.7.80 (ÅAb, PSv). 1 ex. Kinneviken 12.7.81 (NK).

Figur 3. Antalet fynd av dubbelbeckasin *Gallinago media* i Sverige utanför fjällen 1975–82. Materialet är uppdelat på 5-dagarsperioder.

Records of Great Snipe in Sweden outside the breeding grounds, in 1975–82.

Ög: 1 ex. Nybro, Roxen, 23–25.8.79 och 27.5.80 (LBe m.fl.).

Vstm: 1 ex. Norsa, Köping, 16–20.8.79 (HLk). 1 ex. KVV, Västerås, 30.5.82 (MG, MLj).

Dlr: 1 ex. spelade Särna s:n 11.6.79 (LJh, MF). 3 par häckade n. Dlr 1982 (BLs). 1 ex. Hovran 9–10.6.82 (BSö, BWe).

Gstr: 1 ex. Inre fjärden, Gävle, 17.5.79 (OBg).

Hls: 1 ex. Stenö, Sandarne, 29.8.79 (HWn).

Mpd: 1 ex. Stornäset, Alnön, 30.5.82 (IM).

Hjd: 1 ex. spelade Aloppkölön ult. 5–med. 6.79 (BR, SBö m.fl.). 1 par häckade Lofsdalen 1980 (LJh).

Endast de många obsarna på *Gtl* bryter mönstret av en långsam minskning.

Dubbelbeckasin *Gallinago media* (utanför fjälltrakterna i Hjd-Lpl) (-, ca 235 ex., 80 ex.)

1982 blev ett år helt utan jämförelse. De 80 fåglar som rapporterades innebär 55% mer än det tidigare rekordåret 1978. Feh ex. eller mer rapporterades från följande landskap: Sk (13), Sm (7), Vg (11), Nrk (10), Upl (13) och Vrm (5). Som vanligt hördes spelande fåglar på flera lokaler söder om fjällkedjan. För 1982 finns uppgifter från:

Gtl: 1 ex. Burgen, Burs, 22.5 (KSI).

Vg: Max. 4 ex. Östen 13–21.5 (CL m.fl.).

Nrk: 1 ex. Tysslingen 22.5 (SU) och 27.5 (AGu).

Srm: 1 ex. Hagbysjön, Eskilstuna, 30.5 (ELd, ISt, SBC). Max. 2 ex. Ägesta 17–20.5 (BHo m.fl.).

Upl: 1 ex. Angarnsjöängen 17.5 (EK, StS). Max. 4 ex. Hjälstaviken 14–25.5 (PW m.fl.). 1 ex. Ledskär 17.5 (MT). 1 ex. Funbosjön 21–22.5 (JSK).

För att belysa flyttningens förlopp har materialet från 1975–82 sammanställts i figur 3. Där kan man utläsa att vårflyttningen går snabbt med en markerad topp i mitten av maj. Variationen mellan åren brukar vara liten, men just 1982 bidrog till att göra toppen något trubbigare. Hälften av fåglarna från perioden 21–25.5 kommer från det året. Höstflyttningen är mer utdragen, från mitten av aug. till de första dagarna i okt. Både tidigaste och senaste fynd gjordes i Ög, 25.4.76 resp. 4.11.75.

Rödspov *Limosa limosa* (fynd i Dsl, Dlr och Norrland 1977–82)

Dsl: Tillsammans 7 fynd, fördelade enl.: 1977 (3), 1979 (2), 1981 (1) och 1982 (1).

Dlr: Tillsammans 8 fynd, fördelade enl.: 1978 (1), 1979 (3), 1981 (2) och 1982 (2).

Gstr: 1 ex. Mårdängsjön 19.4.79 (SHJ). 1 ex. Inre fjärden, Gävle, 21–22.4.79 (HEg).

Mpd: 1 ex. Stornäset, Alnö, 2.9.77 och 14.5–5.6.79 (BS). 1 ex. Hörningsholm 29.4–29.5.79 (IM m.fl.).

Äng: 1 ex. Östansjösjön, Gottne, 9–10.5.82 (EO, TBö).

Vb: Tillsat
1978 (1)
Så gott so
men inga
Nb: 1 ex. Å
Haparan
skär, Pite
Ly lpm: 1 e

I Gstr, Hls
perioden 1
summan 3:
med 1 ex. V
presentera
ett 40-tal f

Myrspov
1979–82)

Lu lpm: Fl
80 (PKI)
15.6.81,
Ammarr
P lpm: 1 e
Lu lpm: 2
Sjaunja;
Sjaunja,
11.6.80 (

I Sverige h:
Häckninga
de senaste
fler än frå
två rapport
lpm, 1978 (

Roskarl Ar

Ly lpm: 1
för Ly lpm

Fyndet är d

Labb Sterce
Äng och Hj

Vstm: 1 ex.
Ramnäs,
22.5.82 (

(OA).

Dlr: 1 ex. R

Tuna, 22

Ang: Några

(VF 40 (

Ly lpm: 1 e

1 ex. mot

Lu lpm: 1 e

Tlpm: 1 ex

Vb: Tillsammans 11 fynd, fördelade enl.: 1977 (2), 1978 (1), 1979 (2), 1980 (3), 1981 (2) och 1982 (1). Så gott som varje år något par stationärt en längre tid, men inga påtagliga häckningsindicier.

Nb: 1 ex. Ängesbyn, Luleå, 17.5.79 (GSb, KSb). 1 ex. Haparanda Sandskär 18.5.82 (FLn). 2 ex. L. Sandskär, Pite skärgård, 2–3.8.82 (BSd, MPn).

Ly lpm: 1 ex. Gargnäs, Sorsele, 16.5.77 (ENO).

I *Gstr*, *Hls* och *Nb* gjordes vardera mer än 10 fynd under perioden 1961–75. I de övriga aktuella områdena var summan 35 fynd. Fynden 1976 (12, efter komplettering med 1 ex. Vittangi 11.9 och 18.9 (JOHe) – ny för *Tlpm*) presenterades i *VF* 36 (1977): 273. Här tillkommer nu ett 40-tal fynd.

Myrspov *Limosa lapponica* (fynd i Hjd-Lu lpm 1979–82)

Lu lpm: Flera hördes Ammarnäsdeltat natten 13–14.9. 80 (PKI). 1 par varnade Marsivagge, Ammarnäs, 13–15.6.81, men senare försvarna (BDÉ, HAC). 1 ex. Ammarnäs 21.5.82 (HSd) och 11.6.82 (USy).

P lpm: 1 ex. S. Sandträsk 19.5.81 (FLg). Ny för *P lpm*.

Lu lpm: 2 par häckade Sjaunja 1980 (CK m.fl.). 4 ex. Sjaunja 20.6.80 (RGf m.fl.). 1 par + 1 ♀ Kussajure, Sjaunja, 16.6.82 (MMö m.fl.). 1 par Råvvojaure, Sjaunja, 17.6.82 (MKJ m.fl.). 2 ex. SÖ Nikkaluokta 11.6.80 (RGf m.fl.).

I Sverige häckar myrspoven regelbundet endast i *Tlpm*. Häckningarna i *Lu lpm* 1980 är nr 2 och 3 utanför *T lpm* de senaste 20 åren. Fynden från 1979–82 var betydligt fler än från föregående fyraårsperiod, då det bara kom två rapporter varav en förmodad häckning, Dorotea, Ås lpm, 1978 (PEn, THc).

Roskarl *Arenaria interpres* (fynd i Hjd-T lpm 1979–82)

Ly lpm: 1 ex. Badsjön, Storuman, 19.5.82 (BoL). Ny för *Ly lpm*.

Fyndet är det tredje i inre Norrland.

Labb *Stercorarius parasiticus* (fynd i Vstm, Dlr, Mpd, Ång och Hjd-T lpm 1979–82)

Vstm: 1 ex. Vrenninge, Sala, 15.5.80 (EA). 1 ex. Gnien, Ramnäs, 17.5.80 (SLa). 1 ex. Blacken, Mälaren, 22.5.82 (LJs). 1 ex. Råvalen, Lindesberg, 23.6.82 (OA).

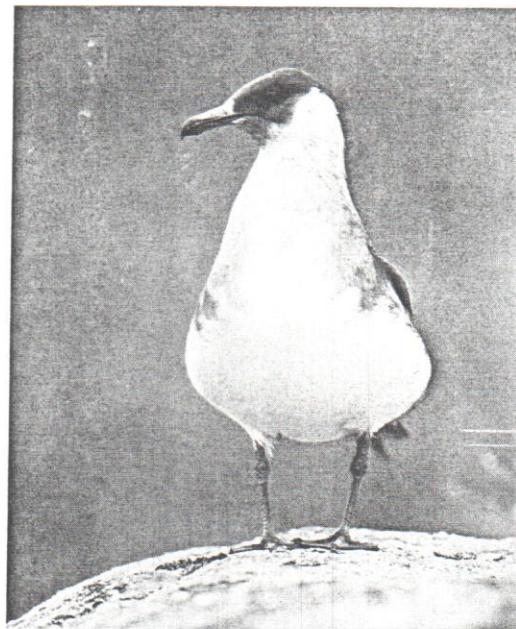
Dlr: 1 ex. Rättvik, 18.8.79 (CL m.fl.). 1 ex. Utendal, St. Tuna, 22.10.80 (GH, IH).

Ång: Några par häckar årligen Nordmalings skärgård (*VF* 40 (1981): 99), 1 ex. Skags udde 15.5.80 (PHo).

Ly lpm: 1 ex. Ruotakvagge, Ammarnäs, 25.7.80 (FLg). 1 ex. mot N, Ammarnäs 13.6.82 (ASÅ, KT).

Lu lpm: 1 ex. Saltoluokta 23.6.79 (REm).

Tlpm: 1 ex. Taavavuoma 25.6.80 (BAv, JA).

Labb. Foto: Thomas Carlén.
Arctic Skua.

I *Vstm* och *Dlr* gjordes sammanlagt 3 fynd under perioden 1961–74, i *Mpd* och *Ång* 5 fynd och i inre Norrland 10 fynd. De följande fyra åren gjordes 3, 3 resp 4 fynd. Här tillkommer 5, 1 (förutom häckningarna) resp. 4 fynd, vilket får betraktas som normalt. Det enda anmärkningsvärda är att labben inte iakttagits i *Mpd* sedan 1972.

Fjällabb *Stercorarius longicaudus* (utanför fjälltrakterna i Hjd-Lpl) (–, 27, 10)

Sk: 1 juv. Falsterbo 26.9* (BB). 1 juv. Brantevik 3.10* (AJö, EH, KSL), 5 juv. 5.10* (AJö, MU, NK) och 1 juv. 9.10* (AJö m.fl.).

Bl: 1 juv. Utlängan 30.9 (TDe).

Vg: 2 ad. mot S, Vänernsborgsviken, 29.9 (BJo, BKn, SLq).

Ög: 1 ex. Slätbaken 16.5* (LH m.fl.).

Vb: 1 ad. Västerfjärden, SÖ Umeå, 30.5* (POÖ). 1 ad. Holmsunds skärgård 11.6 (JSu, TSu). 1 ad. Täftefjärden, Ö Umeå, 12.6 (TSu).

Nb: 1 dött ex. Haparanda Sandskär pr. 7* (JA m.fl.).

Tack vare alla *Sk*-fåglarna blev 1982 ett rekordår. Lägg märke till att nästan alla fjällabbar i s. Sverige var ungfåglar. Det är inte många år sedan det ansågs nästan hopplost att artbestämma sådana. Normalt brukar sep. dominera starkt bland höstfynden. I år blev det max. i okt. i samband med omfattande förbiflytning av också andra labbarter.

Tretåig mås *Rissa tridactyla* (fynd utanför Sk och Västkusten 1977–82)

Fynden 1975–76 redovisades i VF 36 (1977): 274. De från 1975–82 har sammanfört i tabell 1. Antalet iakttagna varierade starkt, från 20 ex 1977 till 86 ex 1980. Tretåiga måsen var heller inte årlig i något landskap. Inget fynd gjordes i inre Norrland, där den annars påträffades 4 gånger 1961–75.

Skräntärna *Sterna caspia* (fynd i Mpd, Ång och Hjd-F lpm 1979–82)

Mpd: 2 ex. Mingen, Njurunda, 20.6.79 (BS) och 15.7.82 (DFo). 1 ex. Stornäset, Alnö, 29.7.81 (JO).
Ång: 1 ex. Järnäs udde 22.8.82 (HGf).

Perioden 1961–75 gjordes 9 fynd i de båda kustlandskapen och 1 i inre Norrland. Åren 1976–78 var det 2 resp. 0 fynd. Eftersom skräntärnan häckar regelbundet både i Nb och Vb borde den kunna ses oftare i landskapen söder därom.

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis* (fynd i Svealand och Norrland 1977–82)

Srm: 3 ex. Strandstuguviken 29.4.79 (LO) och 1 ex. 20.5.82 (JGf). 1 ex. Hjälmaresund 22.7.80 (UEn). 1 ex. Skeppsklubben, Oxelösund, 18.6 (RSt). 2 ex. mot SV, Enskär 5.9.82 (AO).

Upl: 1 ex. Skatudden 14.5.77 (GSz). 1 ex. Håkanskär, Rådmansö 24.4.77 (Lly). 1 ex. mot S, Björn 2.9.78 (MAf, REk). 1 ex. Svenska Högarna 29.4.79 (BD).

Vrm: 2 ex. Ölmeviken 15.5.82 (KGEm.fl.). 8 ad + 2 juv. Dyrön 7.9.82 (MKs, TSv).

Gstr: 1 juv. mot S, Eggegrund 16.8.79 (HEg, TPÄ).
Ång: 1 ex. Kronören 17.5.80 (BKm). Ny för Ång.

Perioden 1960–74 gjordes mer än 10 fynd i Srm, i resten av Svealand 8 fynd och i Norrland 1 fynd. Åren 1975–76 svarade Svealand för 10 fynd och Norrland för 2. Här tillkommer 11 resp. 2 fynd, vilket får betraktas som rätt magert. Mest anmärkningsvärt är den stora flocken i Vrm.

Fisktärna *Sterna hirundo* (fynd i Hjd-T lpm utom Jmt och Ly lpm 1979–82)

Hjd: 2–3 ex. Långå 17.7.79 och 1 ex. 22.6.80 (BR). 20 ex. Sveg 17.5.79 (RN) och flera ex. sommaren 1982 (UO). 2 ex. Orrmosjön 22.5.82 (REd). 1 ex. Orten, Ljusnan, 4.7.82 (POB).

Ås lpm: 2 par Bleken, Vilhelmina, 1980 (JGr, OE). Minst 7 par häckade Sängsjön, Åsele, 1981 (PEn, THc). Ny för Ås lpm.

T lpm: 4 ex. Vittangi 26.6.80 (HSt). 1 ex. Kuttainen 30.6.80 (HSt). Ny för T lpm.

Tabell 1. Antalet rapporterade tretåiga måsar *Rissa tridactyla* utanför Skåne och Västkusten 1975–82.
Records of Kittiwake (inds.) in Sweden in 1975–82. The West coast is excluded as the occurrence is regular there.

Område Province	År Year							
	75	76	77	78	79	80	81	82
Bl	1	0	3	0	4	1	0	0
Sm	0	2	0	1	1	2	0	7
Öl	0	0	10	14	25	76	23	30
Gtl	0	1	0	2	2	0	0	8
Dsl	0	0	0	0	1	0	0	0
Vg	0	0	2	0	0	5	4	6
Nrk	0	1	2	11	0	0	0	1
Ög	0	0	0	0	0	0	0	0
Srm	0	3	2	0	0	0	0	0
Upl	29	16	0	0	3	2	3	2
Vstm	0	0	0	0	0	0	0	6
Vrm	0	1	1	1	0	0	1	3
Dlr	0	0	0	0	0	0	0	0
Gstr	4	0	0	0	0	0	0	1
Hls	0	0	0	0	0	0	0	0
Mpd	0	0	0	0	0	0	0	0
Ång	0	0	0	1	0	0	1	2
Vb	1	0	0	1	1	0	0	8
Nb	0	0	0	1	0	0	0	0
Hjd	0	0	0	0	0	0	0	0
Jmt	0	0	0	0	0	0	0	0
Ås lpm	0	0	0	0	0	0	0	0
Ly lpm	2	0	0	0	0	0	0	0
P lpm	0	0	0	0	0	0	0	0
Lu lpm	0	0	0	0	0	0	0	0
T lpm	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt Total	37	24	20	32	37	86	32	74

Fisktärnan uppträder regelbundet i Jmt och Ly lpm. I de övriga fem områden gjordes bara 2 fynd 1961–75, båda häckningar. Åren 1976–78 rapporterades den endast från Hjd.

Småtärna *Sterna albifrons* (fynd norr om Sm-Vg-Hl 1979–82)

Boh: 1 ex. Torslandaviken maj 1979 och pr. 8.80 (RA m.fl.). 1 ex. Hönö 22.9.79 (SJ).

Ög: Tillsammans 7 fynd, enl.: 1979 (1), 1980 (3), 1981 (0) och 1982 (3).

Upl: Tillsammans 6 fynd, enl.: 1979 (1), 1980 (0), 1981 (2) och 1982 (3).

Vstm: 1 ex. Fläcksjön, Sala, 22.5.82 (HaJ).

Vrm: 1 ex. Lersjön, Älvsväcka, 22.5.81 (JBn). 1 ex. Ölmeviken 4.7.82 (LPJ).

Vb: 1 ex. Kågefjärden 11.5.79 (ÖA). 3 ex. Holmsund 8.8.79 (AHe). 1 ex. Ursviksfjärden, Skellefteå, 18.5.82 (ÖA).

åsar *Rissa*
-82.
5-82. The
dar there.

81	82
0	0
0	7
23	30
0	8
0	0
4	6
0	1
0	0
0	0
3	2
0	6
1	3
0	0
0	1
0	0
0	0
1	2
0	8
0	0
0	0
0	0
0	0
32	74

Småtärnan häckar nu åter i norra Sverige. Foto: Björn-Eyvind Swahn/N.
Little Tern.

Nb: 3 ex. Haparanda Sandskär 2-19.6.79, häckning konstaterades 22.6.79 (PD m.fl.), 1 par 23-26.5.80 (JA, LHo, TGn), max. 5 ex. 3.6-11.8.81 (JA m.fl.) samt max. 10 ex. 28.5-2.9.82 (JA m.fl.). Häckning konstaterades Haparanda Sandskär 1982 (JA). 3 par på en ö Ö Haparanda Sandskär 19.7.82 (BLt, KP).

Häckningarna i Nb är de första i n. Sverige sedan 1957. Positiva tendenser fanns redan i föregående fyraårs-summering VF 38 (1979): 262, men nu ser läget riktigt ljus ut på denna utpost långt i norr. Ströföndens antal var normalt med undantag för att man saknar fynd i Sm.

Svarrtärna *Chlidonias nigra* (fynd norr om Vg-Ög)

Nrk: Tillsammans sju iakttagelser av ca 10 ex. 12.5-4.8. Srm: 1 ex. Marsäng, Oxelösund, 14.5 och 2 ex. 21-22.5 (EHa, CK). 1 ex. Näsnaren, Katrineholm, 12.5 (MÄJ). 1 ex. Strandstuguviken, Nyköping, 12.9 (JGf).

Upl: Tillsammans sex iakttagelser av 10 ex. 21.5-1.8.

Vstm: Ca 30 par häckade Asköviken (LJs). 18 par häckade Fläcksjön (KGK). 1 par häckade trol. Sörby-sjön, Lindesberg (EJ). Tillsammans 14 ströfynd av max. 16 ex. 4.5-5.9.

Vrm: 1 ex. Nolgårdsviken, Hammarö, 19.6 (BMo). 1 ex. Åraviken 9.7 (TL). 1 ex. Karlskoga 28.7 (JHä).

Dlr: Max. 2 ex. Hovran vid fem tillfällen 7.5-22.6 (BSö m.fl.).

Hls: 2 ex. Älsjön, Söderhamn, 26.5 (BSr).

Vb: 1 ex. Villanäs, Umeå, 11-21.5 (NNn).

Nb: 1 ex. Gammelstadsviken 8.8 (HSt).

Svarrtärnan håller fortfarande ställningarna i Vstm, de senaste åren utan de svackor ned mot 15 par som förekom på 1970-talet. Från Sk rapporteras som en jämförelse ca 70 par (Fåglar i Skåne 1982), men den låga summan kan bero på dålig kontroll, och från Ög 27-39 par. Den svit av fynd i n. Sverige som började 1975 bröts 1980, men nu är det åter andra året i rad.

Alkekung *Alle alle* (-, ca 125 ex., 11 ex.)

Sk: 1 ex. Åhus 7-21.11 (HWI m.fl.). 1 ex. Kullen 28.12 (TNs).

Bl: 1 ex. Sölvesborg 11.11. (IMÅ).

Sm: 1 ex. Gåsö, Mönsterås, 2.11 (KGO).

Öl: 1 ex. Ottenby 5-9.1 (BBe).

Gil: 1 ex. Kronholmen, Västergarn, 6.11 (OA m.fl.).

Ög: 1 ex. Vesslingsö, S Fångö, 18.12 (ASv).

Upl: 1 ex. i fiskenät Vätö n. udde 23.11 (gm TAN).

Ang: 1 ex. mot S, Kronören, Nordmaling, 26.9* (JEG).

Vb: 1 ex. mot Ö, Fläse, Obbola, 6.11 (CO, RNG).

Årsumman 11 ex. är den längsta sedan 1976. Mest anmärkningsvärt är ändå att det helt saknas fynd från Västkusten. När hände det senast? Lägg f.ö. märke till att fem av de elva fåglarna upptäcktes under elva dagar i nov.

Lunnefågel *Fratercula arctica* (-, 24, 2)

Sk: 1 juv. Kullen 3-4.9 (KSI m.fl.).

Ang: 1 ex. Betarsjön, Junsele, med. 7* (gm GM).

Fyndet i Ang är synnerligen anmärkningsvärt. Inlands-fynd är ytterligt ovanliga och har nästan alltid gjorts under vintern. Lunnefågeln upphörde veteriligen att häcka i Sverige 1970. Försök görs nu att återinföra den, med utsläpp i Boh av 24 ungfåglar 1981 och 35 ungar 1982 (Fåglar i Skåne 1982). Möjliggen kan årets enda "normala" fynd ha samband med det.

Turturduva *Streptopelia turtur* (-, ca 1015 ex., ca 190 ex.)

Årets 190 ex. är obetydligt lägre än de båda senaste åren. Mer än fem turturduvor rapporterades från Sk (ca 33), Bl (23), Sm (6), Öl (ca 40), Gtl (ca 28), HI (7), Vg (9), Ög (25), Srm (9) och Vb (6). Fördelningen över landet är helt normal. Vb har svarat för flest fynd i Norrland sedan 1977. Turturduvan uppträder litet längre norrut i Finland än hos oss, och särskilt längs Bottenhavskusten (Lintumies 18 (1983): 75). Den ganska smala passagen vid Kvarken gör antaligen att just Vb får del av förlängd flyttning via Finland, men nog måste finnas åtskilliga turturduvor att upptäckta i andra delar av Norrland.

Det entydiga beviset för att turturduvan skulle häcka i Sverige saknas fortfarande. Revirhållande fåglar har iakttagits vid ett par tillfällen, bl.a. vid Lidköping i Vg 1977. Mycket talar för att den häckade i Ög 1982, efter en observation av 2 ad. + 4 juv. vid Varv 14.8 (SKa).

I Norrland gjordes följande fynd av turturduva:

Gstr: 1 ex. Avan, Gävle, 4.9 (LSt, SHJ m.fl.).

Mpd: 1 ex. Bergsåker, Selånger, jan.-mars (EH).

Vb: 1 ex. Sävarberg 12.5 (SSä) och 13.6 (CO). 1 ex. Holmön 22.5 (JEG) och 3 ex. 4.6 (JLD).

Nb: 1 ex. Degerbäcken, Boden, dat? (HEN).

Ly lpm: 1 juv. Berglunda, Sorsele, 6.10 (ENO, KNJ).

Lu lpm: 1 ex. Luspebryggan 1.7 (SUS m.fl.).

Tornuggla *Tyto alba*

Sk: 1 par häckade framgångsrikt (EH). På två andra lokaler fanns vardera 1 ♂ (EH).

Häckningen är den första säkra sedan 1976.

Fjälluggla *Nyctea scandiaca*

Sm: 1 ex. Kalmarsund vid Bergkvara 17.2 (IKA).

Öl: 1 ex. Köpingsvik 17.1 (JöL) och 4.2 (PHu).

Srm: 1 ♀-färgad Örudden, Torö, 24.1 (PAk m.fl.). 1 ex. Landsort 24.2 (SLÉ). 1 ♀ Näsnaren, Katrineholm, 7.3 (AHq).

Upl: 1 ad. ♀ funnen skjuten Lövsta, Funbo, 20.2 (HFI). 1 juv. ♀ Ärna, Uppsala, 23.12 (HFI). 1 ♀-färgad Svartlöga 12.12 (SRf).

Hls: 1 ex. Prostberget, Arbrå, 12.6 (ÅE). 1 ex. Amungen okt. (GEm).

Ly lpm: Minst 3 häckningar inom Vindelfjällens naturreservat, alla trol. misslyckade (ENO, LaS).

Lu lpm: 8 häckningar rapporterade.

T lpm: 6 häckningar rapporterade.

Minst 17 påbörjade häckningar gör 1982 till det näst bästa (kända) året på flera decennier. 1978 står dock i särklass med ett 70-tal rapporterade häckningar. Från 1978 har det f.ö. inkommit återfynd av några ringmärkta ungar, det östligaste ända borta på Tajmyrhälven. Ströfördens antal är normalt. Sedan senaste stora invasion 1962/63 har nu 121 fjällugglor rapporterats nedom fjällen, dvs. i genomsnitt sex per år.

Hökuggla *Surnia ulula* (söder om Dlr-Mpd)

Sk: 1 ex. Högsma 21.12 (gm NJn).

Sm: 1 ex. Kävsjön 31.10–5.12 (NNn).

Öl: 1 ex. Stenåsa 23.10 (BAo, BBc, SR). 1 ex. Jämjö 17.11 (BFK).

Dsl: 1 ex. Skälby, Ånimskog 18.12 (DNI). 1 ex. Mellerud 28.12 (BAP).

Ög: 1 ex. Linköping 29.11 (PKa).

Srm: 1 ex. Bollmora, Tyresö, 6.4 (JL). 1 ex. Iskalleberget, Kungsör, 10.10 (AE). 1 ex. Sandemar, Dalarö, 13–20.11 (BHo m.fl.).

Upl: 1 ex. mot S, Saltsjö-Boo, 12.9 (DLa). 1 ex. Hjälsta-viken 22.10 (SHo). 1 ex. Stocksättra, Fjällnora, 17.12 (JA).

Vstm: Tillsammans 10 ex. 3.10–19.12.

Vrm: 1 ex. SV Kil, 21.1 (SMA). 1 ex. Väse, 5–17.11 (SSg). 1 ex. Segerstad, 14.11 (HAX). 1 ex. Degerfors 11.12 (AJa). 1 ex. Karlskoga, nov.–dec. (NNn).

Gstr: 1 ex. Eggegrund 5.10 (LNo, TPÄ).

Hls: Sammanlagt 8 ex. enl.: mars (1), apr. (1), juni (1), juli (1), aug. (1), okt. (2) och nov. (1).

För vintern 1981/82 blev summan inte högre än 5 ex. Hösten 1982 var betydligt bättre med 31 rapporterade.

Det är det högsta sedan invasionshösten 1975, då 86 hökuggleobservationer rapporterades (följt av 57 ex. våren 1976).

Lappuggla *Strix nebulosa*

Vb: 2 häckningar i n. Vb (ÖA). Dessutom 6 ströfönd, fördelade enl.: jan. (1), maj (1), aug. (1) och "hösten" (3).

Nb: 46 häckningar.

Ly lpm: 4 häckningar Storuman (BÅt, JGr, RnJ). 2 häckningar Sorsele (ENO).

P lpm: 2 häckningar.

Lu lpm: 4 häckningar.

Ännu för 20 år sedan var varje bofynd av lappuggla i Sverige något av en sensation. När 32 häckningar rapporterades 1974 (VF 35 (1976): 122–125) var det något helt fantastiskt, något man inte vågade tro skulle hända igen. Men utvecklingen har fortsatt om än med ugglornas typiska stora svackor. Årets 60 häckningar är "bara" näst bäst, eftersom det rapporterades 74 häckningar 1981. Efter två toppår i rad kunde man vänta ströfönd här och där utanför häckningsområdet, men 1982 blev det första året sedan början av 1970-talet utan fynd söder om Vb.

Biätare *Merops apiaster* (42, 37, 5)

Sk: 1 ex. Munka Ljungby, 23.9 (KÄH).

Öl: 1 ex. Ottenby 16–21.6, 3.7 och 9.7 (JPe m.fl.). 1 ex. Skäröv 18.6 (LGLv). 1 ex. Gräsgård 3.7 (LL m.fl.).

1982 blev ett normalår. Sammanlagt har det nu konstaterats häckning vid 3 tillfällen och gjorts 81 ströfönd i Sverige. I Danmark sågs 7 ex. våren 1982 (Fugle 1982, nr. 3, s. 14).

Blåkråka *Coracias garrulus* (–, 75, ≥11)

Sk: 1 ex. Forsakar, Degeberga, 2.6 (IGÄ).

Bl: 1 juv. Torhamns udde 19.9 (RLn).

Sm: 1 ex. Hänger, Värnamo, 6–7.6 (JBe m.fl.). 1 ex. Ljunghult, Vrå, 19.6 el. 20.6 (LEM). 1 ex. Nöbble 29.6 (AP).

Öl: Minst 2 ex. Gårdby-Alby-Gösslund 30.5–3.6 (BGn m.fl.).

Gil: 1 ex. Näsudden 25.5 (LGn).

Vg: 1 ex. Hagelberg, Skövde, 4.6 (KEG).

Srm: 1 ex. Hällbybrunn, Eskilstuna, 18.6 (AHd).

Vrm: 1 ex. Brosäter, Karlstad, 6.6 (ERe).

As lpm: 1 ex. Skansnäs, Vilhelmina, 16.6 (SEk). Ny för As lpm.

Antalet rapporterade blåkråkor håller sig förbluffande konstant år från år. Summan minst 12 ex. stämmer med tidigare erfarenheter, liksom fördelningen i tiden.

Härfågel

Årssum raporte (5). För vilket an mässigt f (5), juli (att den h 1981 håll vis mång servation under hö

Gråspett

7 häckni Vrm (1), än 1978 (det verk häckning

Vitryggig h
träd och öv
Risberg.
White-back

Forsärla *Motacilla cinerea* (norr om Dsl-Vg-Sm men inkl. Öl och Gtl)

Öl: 1 ♂ Ottenby 27.5 (SLi m.fl.) och 1 ex. 2.6 (MU).
1 ♀ Smedby 29.5 (BHb).

Gtl: 1 ♀ Skoge, Sundre, 30.5 (PE, TFr).

Ög: 3 ex. mot SÖ, Hov, Tåkern, 6.8 (PJh).

Vrm: 1 par häckade Karlsgoga (BLb, TRö). 1 par häckade trol. Rottneros (MJo). 7 ströbservationer enl.: apr. (4) och okt. (3).

Dlr: 1 par häckade Helvetesfallet, Orsa (JLp, LMb). 1 ♂ Kvarnsveden 26.3 (THb). 1 ♂ Rotensugnet, Älvdalens, 6.6. (LBu).

Ås lpm: 1 par häckade Vapsälven, Vilhelmina (SEk). Ny art för Ås lpm.

Lu lpm: 1 ex. Vallebäcken, Kvikkjokk, 2–3.7 (TÖb).

Fynden 1982 var av normal omfattning, men fortfarande väntar vi på att forsärlan riktigt ska komma tillbaka i Vrm. Där konstaterades 22 häckningar åren 1977–78, innan en sträng vinter knäckte stammen.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros* (norr om Boh-Vg-Srm)

Dsl: 1 ♀-färgad Ödeborg 26.4 (NHe). 1 ♀-färgad Berg, Holm, 26.9 (SHu, LAp).

Nrk: 1 ♂ Kvarntorp 17.5 (OPn). 1 ex. Göksvalla, Knista, 26.5 (RO).

Upl: 1 par häckade L. Ultuna, Uppsala (BWe). 1 ad. ♂ Örsta, Angarn, 14.4 (SHr). 1 ad. ♂ Gustavsberg 12.5 (TF). 1 subad. ♂ centrala Uppsala 16.5–19.6 (JWl m.fl.). 1 ♀-färgad ringmärktes Björn 22.5 (LGn). 1 juv. ♂ Österbybruk 31.7 (ME).

Vstm: 2 par häckade Fröviks (EJ). 1 par häckade Köping (AE). 6 ströbservationer enl.: april (2), maj (3) och juni (1).

Vrm: 1 ♂ Gruvöns bruk 26.4–3.6, trol. 1 ♀ 9.6 (KEM).

Dlr: 1 subad. Falun 13–19.5 (MJa, UWk). 1 subad. Backa, Gustafs, 28.7 (SÄS).

Gstr: 1 ♀ ringmärktes Egggrund 18.5 (HEg, LSt) och 1 ♂ 2.6 (KGK).

Vb: 1 ♂ Burträsk 6.6 (PLg).

Också 1982 blev ett år med många iakttagelser av svart rödstjärt i m. Sverige. *Sveriges fåglar* uppger att arten häckar sällsynt i sydligaste delarna av landet med en rad tillfälliga häckningar längre norrut. I Sk häckar den numera i så gott som samtliga större tätorter, men också "ute på landet" (*Fåglar i Skåne 1982*). Fågelrapporterna sedan 1975 har visat ett stigande antal häckningar utanför Sk, och även ströfyndens antal ökar. Särskilt i m. Sverige finns en så tydlig tendens till att arten rapporteras från samma orter (och samma personer), att man undrar om svarta rödstjärten är betydligt mer spridd än vi för närvarande känner till. Bullrig miljö gör den svår att upptäcka, men när det väl gjorts, återkommer samma ort påfallande ofta. I t.ex. Fröviks i Vstm har häckning konstaterats med 1–3 par de senaste fyra åren.

Ringtrast *Turdus torquatus* (utanför Västkusten och fjälltrakterna i Dlr-T lpm) (–, ca 1235 ex., ca 225 ex.)

Årssumman blev ca 225 ex. (vären ca 185 ex. och hösten ca 40 ex.). Det är visserligen inte ens hälften av fjolårets 500 ex., men trots det den näst högsta årssumman. Som vanligt stod Sk för merparten (ca 100 ex.). Mer än 10 ringtrastar rapporterades också från Bl (ca 20), Sm (24), Öl (ca 16) och Gt (15). Höstsiffran är anmärkningsvärt hög. Den brukar ligga på 10–15 ex., med tidigare topp 23 ex. Årets tidigaste var 1 ♀ i Kyleberg, Tåkern, Ög 29.3 (OJo).

Flodsångare *Locustella fluviatilis* (ca 230 ex., ca 420 ex., 103 ex.)

De 103 ♂ som rapporterades 1982 innehåller en ny högstantering, något mer än fjolårets 97 ♂. Mer än 5 ♂ hördes i följande landskap: Sk (11), Sm (10), Vg (12), Nrk (11), Srm (8), Upl (14), Vstm (12) och Dlr (8).

Flodsångaren är en sen invandrade till Sverige, årlig sedan 1950. I mitten av 1970-talet rapporterades ett par 10-tal flodsångare per år. Den stora ökningen inträffade 1978, till ca 80 ♂. Ingen häckning har ännu konstaterats.

Vassångare *Locustella luscinioides* (32, ca 58, 11)

Sk: 1 ♂ Stenoffa, Kranksjön, 17.4–31.5, dock 2 ♂ 13.5 och 15.5 (OP, PÖ m.fl.). 1 ♂ sv. Kranksjön 31.5 (PU). 1 ♂ ö. Kranksjön 6.6 (SAL). 1 ♂ + 1 ♀ ringmärktes Falsterbo 31.7, ♂ sjöng t.o.m. 8.8 (NNn).

Gtl: 1 ♂ Mölnträrsk, Färö, 23.5–24.6 (JPt m.fl.).

Nrk: 1 ♂ Fiskinge, Kvismaren, 26–27.5 (NE). 1 ♂ Fågelsjön, Kvismaren, 2–18.7 (BJ m.fl.).

Ög: 1 ♂ Kvarnängen, Tåkern, 29.5–2.7 (HSb m.fl.).

Srm: 1 ♂ Söderturna, Gnesta, 13–25.6 (HAd, LW, RLn).

Upl: 1 ♂ Ledskär 17.5 (MT). 1 ♂ Velända, Roslags-Bro, 4.6 (TPÄ).

Årssumman 12–14 ♂ är normal. Vid Kranksjön i Sk har vessångaren anträffats sju år i rad. I Sverige föreligger nu ca 100 fynd.

Busksångare *Acrocephalus dumetorum* (ca 40, 76, 16)

Gtl: 1 ♂ Lill-rone, Lye, 4.7 (LÄP).

Nrk: 1 ♂ Oset 3–11.6 (BPt m.fl.).

Ög: 1 ♂ Svärtinge 2–11.7 (BAo, VJ m.fl.).

Srm: 1 ♂ Mindalsjön, Söderläje, 18–28.6 (LMi m.fl.).

Upl: 1 ♂ Vingelkär, SÖ Svarrlöga, 29.5 (JW). 1 ♂ Gruvsjön, Dannemora, 11–20.6 (Haj, ME m.fl.). 1 ♂ Vendelsjön 17.6 (TFd). 1 ♂ Nedre Föret, Uppsala, 19.6 (JS). 1 ♂ Säbysjön, Järvafältet, 21–28.6 (KÄb, SLÉ m.fl.).

Vstm: 1 ♂ Fläcksjön 1.6 (SBj). 1 ♂ Rölösjön, Skinnskatteberg, 7–18.6 (AAI, LSÉ).

20 ·

15 ·

10 ·

5 ·

Fig
kon
varj
Spr
197

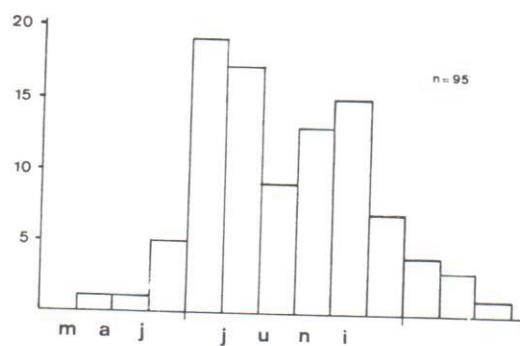
Dlr.
Hls.
Vb:
(S

16 c
årss
seda
land
vilke
rapp
uppt
26.5
busk
196
fynd

Tras
ca 20

Ärss
topp
loka
Hor
Kvis
från
Ög
Vrm
Som
1975

Gstr.

Figur 4. Busksångarens *Acrocephalus dumetorum* ankomst 1975–82. Diagrammet visar tidigaste datum för varje fynd.

Spring arrival of Blyth's Reed Warbler in Sweden in 1975–82 reflected by the earliest date of each record.

Höksångare *Sylvia nisoria* (utanför Öl och Gtl samt kusttrakterna i Bl, Sm, Srm och Upl)

Sk: 1 ♂ Hylkan, Brantevik, 6.6 (OHT) och 1–2 ex. 1–2.8 (MU). 1 ♂ Lilleskog 17–18.6 (SLN). 1 ex. Kullen 13.8 (AP).

Hl: 1 juv. ringmärktes Hammarsjön 29.8 (ESK).

Bo: 1 ♂ + 1 ex. Hällingdalen, Ramvikslandet, vid tre tillfällen 22.5–12.6 (JU, MÅ).

Vg: 1 ♂ Remmene skjutfält 31.5 (POB).

Nrk: 2 ♂ + 1 ♀ Segersjö pr. 6 (LaJ).

Upl: 1 ex. Ledskär 2.6 (TP).

Vstm: 1 ex. Malmön, Köping, 12.9* (GPe).

Inlandsfynden var något färre än 1981. I Västtyskland har höksångaren minskat inom hela sitt utbredningsområde till f.n. ca 230–300 par (*Vogelwarte* 31 (1982): 221). I Danmark har man haft en "katastrofaldvikning", och 1982 påträffades den bara på två av de tidigare kända lokalerna (*Fugle* 2 (1982), nr 5, s. 10).

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides* (ca 300 ♂, ca 310 ex., 37 ex.)

Sk: 1 ♂ Ravlunda skjutfält 28.5 (BHj, EHi). 1 ex. ringmärktes Falsterbo 25.8 (NNn).

Bl: 1 ex. Utiklippan 26.5 och 5.6 (DZ). 1 ♂ Tattamåla, Karlshamn, 21.6 (TNN).

Sm: 2 ♂ Visingsö 3.6 (AAg).

Öl: Sammanlagt 9 ex. 30.5–15.6. 1 ♂ Färjestaden 12.7 (BBe). 1 ♂ Ottenby 28.7 (JPe m.fl.).

Gtl: 1 ♂ St. Sindarve, Hamra, 23.5 (LÄP).

Hl: 1 ex. Mellby 31.5 (ALi). 1 ex. Alet, Halmstad, 7.6 (GGö).

Boh: 1 ♂ Brännö 1–15.6 (LHm m.fl.).

Vg: 1 ex. Hullsjön 29.5 (IJ). 1 ex. Nygårdspark 29.5 (IJ) och 3.6 (BJo). 1 ex. Herrljunga juni (COP).

Ög: 1 ex. Ekängen, Linköping, juni (ITa).

Srm: 2 ♂ Landsort 30.5 (AHq). 1 ♂ Forsbro, Ölaren, 12.6 (AE).

Upl: 1 ♂ Fjäturen, Sollentuna, 19.6 (BSr). 1 ♂ Horssten, Sandhamn, 29.6 (LFr, RSt).

Gstr: 1 ex. ringmärktes Egggrunden 3.6 (KGK).

Äng: 1 ♂ Laxforsedan, Öreälven, 26.6 (LWE).

Vb: 1 ♂ N. myrrorna, Holmöön, 5.6 (JLd). 1 ex. Bergudden, Holmöön, 16.6 (AHe, TSu). 1 ♂ s. byn, Holmöön, 21.6 (JLd).

Nb: 1 ♂ Haparanda Sandskär 31.5 (KP, TPe m.fl.).

Årssumman 37 ex. snuddar vid den 1980 och 1981, men är långt ifrån 1978 (över 100 ♂). Jämfört med fjolåret anlände lundsångarna sent 1982 med bara 9 ex. i maj. I synnerhet de riktigt goda åren brukar många höras de sista tio dagarna i maj. Ingen häckning har konstaterats sedan 1978, och det finns inte direkta indiker på häckning varje år. Som jämförelse kan nämnas att man räknar med 150–300 par i Finland (*Lintumies* 18 (1983): 18).

Dlr: 1 ♂ Lerhyttan, Husby, 5–6.6 (BSö m.fl.).

Hls: 1 ♂ Sässman, Edsbyn, 20–27.6 (BHn, GJn).

Vb: 1 ♂ Vännäs 3.6 (SEk). 1 ♂ Tuvan, Umeå, 9–10.6 (SeJ). 1 ♂ Rickleån, Robertsfors, 8–12.6 (AFt m.fl.).

16 ♂ under 1982 är det näst högsta som noterats, men årssummorna har hållit sig stabilt mellan 11 och 19 ♂ sedan 1977. Totalt finns nu ca 132 fynd av busksångare i landet. Busksångaren anlände mycket sent på våren, vilket framgår av figur 4. Diagrammet bygger på rapporterna 1975–82 och visar tidpunkten då fåglarna upptäckts. I Estland däremot inträffade max. redan 26.5–10.6 med enstaka fynd före mitten av maj. Där har busksångaren visat en påtaglig ökning, med 25 fynd 1961–65, 34 fynd 1966–70, 53 fynd 1971–75 och 75 fynd 1976–80 (*Loodusevaatlusi* 1980 (1982): 79–85).

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* (–, ca 980 ♂, ca 200 ♀)

Årssumman blev ca 200 ♂, eller densamma som toppåren 1979–80. Tåkern i Ög är förstås särklassig lokal med ca 85 ♂ (HSb), men minst 10 ♂ hördes vid Hornborgasjön i Vg (LAr m.fl.) och ca 10 ♂ vid Kvismaren i Nrk (NNn). 5 ♂ eller mer rapporterades från följande landskap: Sk (8), Sm (7), Öl (7), Vg (14), Ög (ca 95), Nrk (ca 20), Srm (5), Upl (9), Vstm (12) och Vrm (7). För Upl är det den lägsta siffran på nästan tio år. Som jämförelse kan nämnas att ca 30 ♂ hördes där 1979–80. Enda fyndet i Norrland var:

Gstr: 1 ♂ Hillesjön, 28.5–17.6 (GMö, KWa m.fl.).

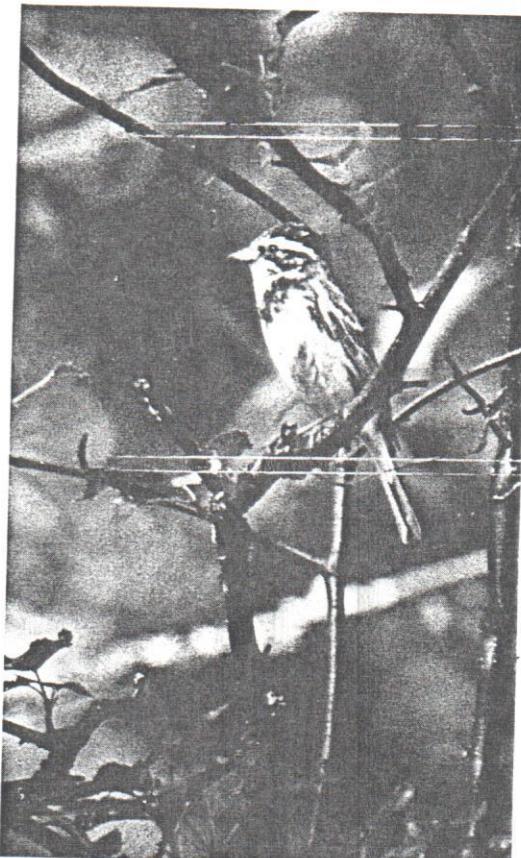
Sm: 1 ad. ♂ Uvö, Oskarshamn, 9.10 (PSn). 1 ♀-färgad Hultsfred 12.10 (RJa). 2 ♀ + 1 juv. Mockebo, Oskars-hamn, 27.10 (TLa).
Gil: 1 ex. Kronholmen, Västergarn, 1.10 (OA). 2 ex. Hoburgen 28.10 (LJo).
Hl: 3 ex. Trönninge 28.7 (BES) och 2 ex. 13.11 (MWh).
Vg: 2 ♂ + 3 ♀ Trollhättan 9.1 (SLq). 2 ♂ + 1 ♀ Djurö 15.10 (BOL).
Upl: 1 ♀-färgad Skatudden 2.9 (ME) och 2 ex. 18.9 (PWn m.fl.).
Dlr: 2 ♂ Olsjön, Grangärde, 27.11 (PAs).
Äng: 1 ♂ + 1 ♀ Inre Trehörningsjö 21.3 (RWi). Sammanlagt 13 ex. Järnäs udde 5.9–17.10 (LWE).
Vb: Sammanlagt 13 ex. Bjuröklubb 15.5–7.6 (LAo, LWE, MLs). 1 ♂ Klabböle, Umeå, 28.5 (FN). 1 ♂ + 1 ♀ Bergön, Umeå, 5.9 (JMr). 1 ex. Degernäs, Umeå, 4.12 (CO).
Nb: 2 ex. Degervattnet, Boden, 9.6 och 13.6 (BSI, CKå).
Ås lpm: 1 ex. Kittelfjäll 21.3 (Adj, MDB). 1 familj Ö borga 1.7 (MDB). 6 ex. Saxnäs, Vilhelmina, ?? (RWg m.fl.). Minst 7 ♂ och 3 ♀ på fyra lokaler i Borgatrakten 11–15.4 (AHä).
Lu lpm: Ca 10 ex. Lillviken 7.6 (gm BSI). 1–2 ex. Luspebryggan 8.6 (SLi).

Med 5 fynd jan.–mars blev summan för hösten–vintern 1981/82 36 fynd (ca 100 ex.). Det är något mer än det normala. Fåglarna i *Vb* i maj–juni hade förmögnen samband med den lilla invasionen föregående höst, eftersom flera av dem sågs på nordsträck. För perioden juli–dec. 1982 blev summan ca 120 ex. De många bändelkorsnäbbarna i nv. *Sk* är intressanta, då det inte finns några uppgifter om motsvarande i Danmark (*Fugle*).

Videsparv *Emberiza rustica* (söder om Vrm-Dlr-Gstr)

Bl: 1 ♀-färgad Utklippan 12.5 (ITm, LM).
Sm: 1 ♂ Hjortsjön, Vaggeryd, 10.5 (HBg, HÄ, MKI).
Öl: 1 ♂ N. Lunden, Ottenby, 23.5 (ASå). 1 ♂ ringmärktes Ottenby 14.9 (SBe m.fl.) och 1 ex. sågs 21.9 (HEg).
Gil: 2 ex. Norsholmen, Fårö, 12.9 (DLu, JPt). 1–3 ex. Skär, Fårö 4–5.10 (JSg).
Vg: 1 ♂ Djurö 7.5 (AEn, BLÖ).
Nrk: 1 ex. Fågelsjön, Kvismaren, 20.9 (MG).
Ög: 1 juv. Häradskär 3.9 (AH, JTÖ).
Srm: 1 ♂ Länna, Dalarö, 3.4 (KK). Tillsammans 16 ex. 28.8–12.9.
Upl: 1 ♂ Bornan, Älmsta, 2.5 (BD). 1 ♂ Filmsjön 2.5 (BDa, BDn). 1–2 ♂ Tinäsmråde 9.5 (PGH, SKr). 1 ♂ N Fälaren 15.5 (LEs). 1 ♂ Brokärr, Harg, 19.5 (ASe, KHä, ME). Tillsammans ca 55 ex. 21.8–17.9.
Vstm: Iakttagen på åtta lokaler 16.5–23.6. Tillsammans 6 ex. 18.8–10.9.

Ingen stor ändring jämfört med 1981, men videsparven håller uppenbarligen på att etablera sig i n. *Upl* och *Vstm*. Åter gjordes ett mycket tidigt vårfynd, denna gång i *Srm*.

Hane av videsparv. Foto: Ulf Risberg.
Rustic Bunting.

Dvärgsparv *Emberiza pusilla* (69, 31, 7)

Sm: 1 ex. Kråkelund, Oskarshamn, 16.10 (AEy, MNi).
Gil: 1 ex. Svältholmen, Västergarn, 6.10 (OA).
Nb: 1 ♂ Haparanda Sandskär 12–14.5 (FLn, JA m.fl.) och 1 ♀ 19.5 (FLn). 1 ex. Persöfjärden 24.5 (JSi).
Ly lpm: 1 ♂ Rödingbäck, Ammarnäs 16.6 (JAf).
Lu lpm: 1 ex. Luspebryggan 15.6 (SLi).

Under perioden 1961–75 gjordes 29 fynd av dvärgsparv i Götaland och Svealand, dvs. i genomsnitt två fynd per år. 1976–81 tillkom 10 fynd. Årets båda är alltså precis normalt. I Norrland gjordes 2–6 fynd per år 1975–81, häckningar inräknade. Även där blev det 1982 ett normalår. Luspebryggan hävdar fortfarande sin rang som särklassig svensk lokal.

Gotland: Stellan Hedgren, Bangårdsg. 10, 621 45 Visby.
 Lars Jonsson, Jörgen Pettersson.

Södra Halland: Anders Wirdheim, Genv. 4, 302 40 Halmstad. Göran Blidberg, Gunnar Göransson, Tage Jonasson, Krister Larsson.

Norra Halland och Bohuslän: Mikael Hake, Värpmossev. 8, 436 00 Askim. Dennis Andersson, Thomas Carlén, Raimo Nergaard, Urban Olsson, Jan Uddén.

Dalsland: Stefan Hult, Ekebacksv. 19A, 458 02 Ödreborg. Kjell Eriksson, Björn Forsberg, Roger Gran, Kurt Gustafsson, Gustaw Zakariasson.

Södra Älvsborgs län: Ingemar Johansson, Poppelv. 40, 462 00 Vänersborg.

Skaraborgs län: Ulf Gotthardsson, N. Bergv. 33G, 541 32 Skövde. Åke Abrahamsson, Jan-Erik Nilsén, Kjell Svensson, Torbjörn Svensson.

Närke: Ragnar Nilsson, Bergg. 18, 703 64 Örebro. Staffan Bensch, Leif Sandgren, Åke Pettersson.

Östergötland: Tommy Tyrberg, Kimstadsv. 37, 610 20 Kimstad. Björn Andersson, Henrik D. Lundberg, Lars Hedenström, Göran Liljedahl.

Södermanland utom Stockholmstrakten: Hans Pettersson, Hånska, 740 33 Vattholma, Lars Broberg, Tony Haglund, Lennart Wahlén.

Stockholmstrakten: Roland Staav, Hornsg. 47, 116 49 Stockholm. Hasse Berglund, Lars Frankenberg, Jan Ohlsson, Henrik Waldenström.

Uppland utom Stockholmstrakten: Pekka Westin, Solberga, Kulla 190 63 Örsundsbro. Bill Douhan, Bo Granberg, Mats Edholm, Martin Tjernberg.

Västmanland: Sören Larsson, Håkanstorpsg. 9, 724 76 Västerås. Mats Andersson, Karl-Gunnar Källebrink, Lars Asklund.

Värmland: Erik Borgström, Rådav. 9, 683 03 Råda. Håkan Axelsson, Stieg Carlsson, Ulf T. Carlsson, Thomas Landgren, Bo Petersson, Dan Zetterström.

Dalarna: Mats Forslund, Parkg. 4A, 775 00 Krylbo.

Jan-Olof Hermansson, Berndt Larsson, Stig-Åke Svensson.

Gästrikland: Anders Ekholm, Parkv. 11B, 811 36 Sandviken. Lars Andersson, Per Aspenberg, Gustaf Egnell, Hans Ellegren.

Hälsingland: Göran Junevik, Nordanåg. 17, 822 00 Alfta. Urban Grenmyr, Arnold Larsson, Christer Lindberg, Alex Pedmark.

Medelpad: Dan Forslund, Essviksv. 4, 862 00 Kvissleby. Olle Hedvall, Bo Karling, Nils Lundmark.

Angermanland: Thomas Birkö, Ringv. 50, 892 00 Domsjö. Per Holgén, Bertil Sjölund.

Västerbotten: Linus Andersson, Mariehemsv. 1B, 902 36 Umeå. Lars W. Eriksson, Urban Grenmyr, Håkan Olsson.

Norrbottns län: Kurt Persson, Professorsv. 77B, 951 63 Luleå. Björn Arvidsson, Tord Gustafsson, Håkan Harnesk.

Härjedalen: Roger Nääs, Parkg., 820 92 Vemdalen.

Jämtland: Mats Eriksson, Sjöv. 6, 834 00 Brunflo. Håkan Attergard, Ingvar Jansson.

Södra Lappland: Erik Norén, Strandv. 11, 920 70 Sorsele. Harry Myhrberg, Bernt Nordenström.

SOF:s raritetskommitté

Magnus Ullman, Kämärsv. 9L, 222 46 Lund. Per Alström, Lars Jonsson, Nils Kjellén, Jan Ohlsson, Jan Pettersson, Lars Svensson (ordf.).

Raritetskommittén behandlar rapporter om observationer av vissa sällsynta eller svårbestämda fågelarter och raser. Särskilda raritetsblanketter tillhandahålls av Irk och av SOF:s expedition. OBS! Blanketterna ska skickas till Irk som sedan vidarebefordrar dem till raritetskommittén.

Observatörer

AAI = Anders Arnell, AB = Anders Bergman, ABb = Allan Broberg, ABi = Anders Birkehag, ABm = Anders Boström, ACn = Anders Carlsén, ADJ = Adjan de Jong, AE = Arne Eklöw, AEf = Anders Elf, AEn = Anders Eriksson, AEy = Anders Ejneby, AFo = Arne Forsberg, AFt = Anders Frost, AGu = Andreas Gullberg, AH = Anders Hedenström, AHd = Anders Haglund, AHé = Anders Hellgren, AHn = Anders Hallman, AHö = Aron Höglund, AJö = Anders Jönsson, AKh = Anders Kihlberg, AKi = Anders Kiessling, ALa = Arnold Larsson, ALb = Anders Lundberg, ALe = Artur Leidgren, AMA = Allan Magnusson, AMI = Anders Molau, AMo = Anders Mo, AMT = Ann-Mari Thorner, AO = Anders Olausson, AP = Alf Pettersson, APr = Anders Pettersson, ASd = Annelie Svanhold, ASe = Alf Sevästik, ASi = Anders Stahre, ASv = Alsing Svensson, ASå = Andreas Ståhl, AW = Anders Waldenström, AWa = Anna Ward, AWM = Anders Wirdheim, AxB = Alex Büring, BAo = Björn Andersson, BAp = Benkt Aspman, BAv = Björn Arvidsson, BAx = Barbro Axelsson, BB = Bengt Bengtsson, BD = Bill Douhan, BDa = Bertil Danielsson, BDé = Börje Dahlén, BDn = Bo Danielsson, BER = Bo Eriksson, BES = Beng-Erik Sjölander, BeS = Bertil Svensson, BFé = Bo Flummé, BFk = Björn Folkesson, BGd = Bengt Grandin, BGn = Bertil Gunnarsson, BGr = Bo Granberg, BGT = Bernt Gustavsson, BHb = Bo Hellberg, BHj = Bodil Heijbel, BHn = Bo Henriksson, BHo = Bo Holst, Bls = Bertil Isaksson, BJ = Birgitta Johansson, BJn = Bo Johnsson, Bjo = Björn Johansson, BKl = Björn Klevemark, BKm = Björn Kalman, BKn = Bo Kumlin, BKr = Bertil Karlsson, BKu = Bernt Krusell, BLb = Bengt Lundberg, BLm = Bengt Landenmark, BIN = Bertil Ny, BLs = Bernt Larsson, BLu = Björn Lundgren, BLz = Benny Lorentzon, BLö = Benny Lönn, BMn = Berne Martinsson, BMo = Börje Monsén, BNy = Berth Nygren, BoE = Bo Ekberg, BoL = Bo Lindgren, BOL = Björn-Owe Larsson, BPs = Bengt Persson, BPt = Bo Pettersson, BR = Birger Risberg, BS = Björn Sundberg, BSc = Bertil Schelander, BSd = Bjarne Sandberg, BSI = Björn Söderlund,

n. Stig-Åke

11 36 Sand-
erg, Gustaf17, 822 00
n. Christer

0 Kvissleby.

92 00 Dom-

emsv. 1B,

1 Grenmyr,

7B. 951 63
on. Håkan

ndalen.

0 Brunflo.

20 70 Sor-

1.

Lund. Per
n. Ohlsson,orter om
bestämda
planketter
spedition.
om sedan
en.m, ACn =
neby, AFo
nd. AHe =
rg, AKi =
on, AMI =
= Anders
Ståhl, AW
n, BAp =
a = Bertil
Svensson,
it = Bernt
lin, BKr =
t Larsson,
n, BNy =
Pettersson,
öderlund,

BS = Bertil Stahre, BSö = Bernt Söderlund, BWe = Björn Westman, BÅa = Björn-Åke Andersson, BÅt = Bo Aström, BÖk = Bert Östmark, BÖL = Börje Larsson, CAT = Carl Tholin, CD = Christer Dernfalk, CE = Crister Elderud, CGC = Claes-Göran Cederlund, CGf = Christer Gustafsson, CHH = Carl-Henrik Helmerz, CHn = Claes Hermansson, CJk = Christer Jakobsson, CK = Claes Kyrk, CLa = Claes Larsson, CL = Christer Larsson, CPt = Claes Pettersson, CO = Christer Olson, COP = Claes-Ola Persson, CPt = Claes Pettersson, CS = Carin Staav, CÖ = Curt Österberg, DA = Dennis Andersson, DAa = Douglas Ahlkrona, DBI = Donald Blomqvist, DFo = Dan Forslund, DG = Daniel Green, DLa = Dag Lanerfeldt, DLu = Dan Lundgren, DNi = Dan Nilsson, DZ = Dan Zetterström, EA = Erik Andersson, EAp = Erik Asplund, EB = Erik Borgström, EEk = Erik Eriksson, EFk = Erland Fahlbeck, EH = Erik Hirschfeld, EHi = Erik Heijbel, EJ = Erik Jansson, EK = Erik Koppe, ELd = Elisabeth Lindstrand, EMr = Erik Melander, ENi = Erik Norling, ENo = Erik Norén, EO = Enar Olofsson, ER = Elisabeth Rosendahl, ERe = Erik Rebanc, ESk = Erik Schönbeck, FAR = Fredrik Aronsson, FB = Flemming Byskow, FHä = Fredrik Haas, FJ = Folke Johansson, FLg = Folke Lindgren, FLi = Folke Linansky, FLn = Folke Larsson, FN = Fredrik Nordwall, FSp = Fredrik Spak, FT = Fredrik Taube, GAm = Gunnar Almgren, GAo = Gillis Aronsson, GAu = Göran Asplund, GB = Göran Blidberg, GBh = Göran Brehmer, GBs = Gunnar Björnfors, GCd = Glenn Cornland, GDa = Gösta Dahlgren, GEm = Gösta Edholm, GGs = Gustav Gustavsson, GGö = Gunnar Göransson, GH = Gunnar Haglund, GJ = Gunnar Jakobsson, GJu = Göran Junevik, GKn = Göran Karlsson, GL = Gunnar Lind, GLj = Göran Liljedahl, GLi = Göran Lindell, GM = Gunnar Malmquist, GMö = Göran Möllebo, GOd = Gert Odnevård, GPe = Göran Pettersson, GPo = Göran Persson, GRo = Gunnar Roos, GSb = Gert Sjöberg, GSv = Göran Svahn, GSz = Gunnar Steinholz, GAg = Göran Åberg, HA = Hans Ackerman, HAd = Hans Andersson, HAI = Henry Ardin, HAj = Hans Jansson, HAo = Henrik Andersson, HBg = Hans Boberg, HBn = Håkan Bengtsson, HEd = Hans Edenvall, HEG = Hans Ellegren, HEJ = Hans-Erik Johansson, HEL = Hans-Erik Lärka, HFj = Hjalmar Fleischer, HGf = Hans Gardfjäll, HGn = Håkan Gustafsson, HHi = Henry Hirsimäki, HJe = Hans Joelsson, HJh = Håkan Johansson, HKo = Henry Karlsson, HKs = Håkan Karlsson, HLk = Håkan Lernerfalk, HLs = Hans Lindersson, HN = Hans Nyström, HOH = Hans-Olof Hellkvist, HOo = Hermine Ottosson, HP = Hans Pettersson, HPa = Håkan Palm, HPn = Harald Persson, HPr = Håkan Persson, HR = Håkan Rune, HRt = Hans Ryttman, HSb = Hans Sandblom, HSD = Hans Sandberg, HSe = Hans Svensson, HSk = Håkan Skoglund, HSt = Herman Sundkvist, HW = Hans Wallén, HWi = Håkan Witzell, HWo = Hans Wolmuth, HA = Håkan Åberg, IA = Ingemar Ahlén, IAI = Ingemar Andell, IGä = Ingegärd Gärdenfors, IGaR = Ivar Gutén af Ranes, IH = Ingrid Haglund, IJ = Ingemar Johansson, IK = Ingvar Karlsson, ILi = Ingemar Lind, ILT = Ingvar Lennérstedt, IM = Ingemar Marklund, INw = Ingegerd Nordwall, ISm = Ingvar Segerström, Ist = Ivar Stenberg, ISv = Ingvar Svensson, IT = Ivar Tengkint, ITa = Ingegerd Taberman, ITm = Ivar Tägtström, JA = Jan Andersson, JAf = Jan Alfengren, JBa = Jan Brenander, JBe = Jan Bergström, JBn = Jan Bengtsson, JCd = Jan Cronlund, JDn = Jan Danielsson, JEä = Johan Ehrlén, JEg = Johan Elmberg, JEHn = Jan-Erik Henriksson, JEN = Jan-Erik Nilsson, JENn = Jan-Erik Nilsén, JGf = Jan Gustafsson, JGr = Jörgen Grubbström, JHä = Jan Hägg, JHö = Jan Höglberg, JI = Jörgen Israelsson, JJö = Jan Jörgensen, JL = Johan Larsson, JLa = John Larsson, JLd = Jonas Lindberg, JLi = Johan Ling, JLp = Jorge Lintrup, JMr = Jan Melander, JO = Jan Ohlsson, JOj = Jussi Ojala, JOl = Jörgen Olsson, JOS = Jan-Olof Svensson, JPe = Jan Pettersson, JPr = Jan Petersson, JPs = Jesper Sandgren, JPt = Jörgen Pettersson, JS = Jörgen Sjöström, JSi = Johan Strandkvist, JSg = Jim Sundberg, JSk = Jan Skidell, JTö = Jussi Tranesjö, JU = Jan Uddén, JV = Jukka Värvuren, JvB = Jan von Brömmssen, JW = Jens Wahlstedt, JWd = Johan Wallander, JWl = Jens Weibull, JY = Jan Yttergårdh, JAs = Jan Åström, JöL = Jörgen Lang, KBn = Kjell Bylin, KDh = Kjell Dahl, KE = Kjell Eriksson, KEG = Karl-Erik Gustafsson, KEk = Kjell Eklund, KGE = Karl-Gustav Erixson, KGK = Karl-Gunnar Källebrink, KGN = Karl-Göran Nilsson, KGO = Karl-Gustav Olsson, KGsd = Karl-Gustav Sjölund, KGü = Kjell Gustafsson, KH = Kurt Holmqvist, KHk = Kerstin Håkansson, KHL = Karl-Herman Lindqvist, KHü = Kjell Hübinette, KHä = Krister Håkansson, KJö = Krister Jönsson, KK = Klas Karp, KNö = Karsten Nørgård, KO = Kennet Olofsson, KOj = Karl-Olov Johansson, KP = Kurt Persson, KPl = Kenneth Pless, KR = Kenneth Rosén, KS = Kurt Smith, KSb = Kent Sjöberg, KSI = Knut Stigell, KT = Kent Thernström, KWa = Kjell Wallin, KAA = Kjell-Åke Aronsson, KAb = Kjell Åkerblom, KAH = Hjell-Åke Hall, LAo = Linus Andersson, LAP = Leif Appelgren, LaS = Lasse Strömgren, LBa = Lars Berggren, LBE = Lars-Bertil Eliasson, LBg = Lars Broberg, LBi = Leif Bertilsson, LBs = Lars Bruks, LBv = Lars Blomkvist, LDe = Leif Dahlin, LDv = Lars Davidson, LEk = Lennart Eriksson, LEM = Lars-Erik Magnusson, LEn = Leif Eriksson, LEo = Leif Olsson, LEPk = Lars-Erik Perk, LES = Leif Eriksson, LFr = Lars Frankenberg, LGj = Lars-Göran Johannesson, LGLv = Lars Göran Lillvik, LGn = Lars Gustavsson, LGN = Lars-Göte Nilsson, LGP = Lars G. Pettersson, LHM = Lars Hellman, LHo = Lars Härnemo, LI = Leif Ingvarsson, Lly = Lars Imby, LJ = Lars Jacobsson, LJh = Lars Johansson, LJo = Lars Jonsson, LK = Lars Karlsson, LKy = Lennart Key, LL = Lars Lindell, LLa = Lars Larsson, LLm = Lennart Landemark, LM = Lars Möllersten, LMb = Lars Malmberg, LMi = Lennart Magni, LNG = Lars Norgren, LNo = Lennart Norberg, LOK = Lars Ove Karlsson, LPj = Lars-Peter Jansson, LPn = Lennart Persson, LPt = Lars Pettersson, LR = Lennart Risberg, LRC = Lars Rigbäck, LSb = Lars Sandberg, LSé = Lars Sahlén, LSt = Lars Strindberg, LSu = Leif Samuelsson, LTN = Lars Tydén, LW = Lennart Wahlén, LWE = Lars W Eriksson, LÄP = Lars-Åke Pettersson, LÄPn = Lars-Åke Persson, MAF = Martin Amcoff, MAo = Martti Alatalo, MAx = Mats Axelsson, MD = Mats Dynesius, MdB = Marian de Boom, ME = Mats Edholm, MF = Mats Forslund, MFr = Mårté Fredriksson, MG = Martin Green, MGa = Mats Grahn, MGf = Martin Gierow, MGr = Mats Gothnier, MGu = Mats Gustavsson, MHk = Mikael Hake, MHt = Matts Hedström, MJ = Martin Johansson, MJa = Mats Jansson, Mjo = Morgan Johansson, MKj = Mikael Jonasson, MKi = Maria Karlsson, MKs = Mikael Karlsson, MKä = Mikael Käll, MLE = Mats Lindén, MLj = Magnus Liljefors, MLS = Mattias Laisfeldt, MMd = Mikael Marklund, MMö = Mikael Möller, MNi = Mats Nilsson, MNd = Mikael Nord, MNy = Magnus Ny, MO = Martin Olofsson, MOl = Magnus Olsson, MP = Mats Peterz, MPn = Magnus Persson, MRn = Mats Rundgren, MSI = Mikael Sandell, MSv = Magnus Svensson, MSä = Maria Storgårds, MT = Martin Tjernberg, MTh = Mats Thorin, MU = Magnus Ullman, MWb = Magnus Wisth, MWm = Marianne Wirdheim, MA = Matti Alund, MåJ = Mårten Johansson, MAP = Mats-Åke Persson, NE = Nils Eriksson, NEW = Nils-Erik Wallin, NHe = Nisse Henriksson, NJn = Nils Jeppsson, NK = Nils Kjellén, NKa = Nils Karlsson, NL = Nils Lundmark, NNn = Namn saknas, NPe = Niklas Persson, OAd = Owe Andersson, OBg = Olle Berglund, OE = Ove Eriksson, OEM = Ola Ellerström, OHt = Olle Holst, OJo = Olof Johansson, OLj = Olle Liljedahl, OO = Owe Olsson, OP = Olof Persson, OSn = Ove Stefansson, OTn = Olle Torstensson, OVp = Ove Persson, OW = Ola Wennberg, OWz = Ola Wizén, PA = Per Andell, PAK = Per Askarlund, PAs = Per Adenäs, PBa = Per Björkman, PBg = Peter Berg, PBj = Peter Bjurenstål, PD = Pär Domeij, PE = Paul Elfström, PEJ = Paul-Eric Jönsson, PEn = Per Ericsson, PFt = Peder Fält, PGB = Per Göran Bendtz, PGH = Per Gunnar Höglman, PGr = Peter Gunnarsson, PHo = Per Holgén, PHu = Peter Hultberg, PJj = Per Inge Josefsson, PJh = Per Johannesson, PJn = Peter Jonsson, PJU = Per Johan Ulfvendahl, PKa = Per Karlsson, PKI = Per Klaesson, PLg = Per Lundberg, PLi = Pontus Lindberg, PLn = Per Linder, PMo = Peter Modig, PN = Per Nilsson, PNo = Peter Norrmann, POB = Per-Olof Bengtsson, POH = Paul Ohlsson, POS = P.O. Swanberg, POÖ = Per-Olof Österlind, PSe = Peter

Svensson, PSg = Per Smitterberg, PSn = Peter Sicurin, PSo = Per Sollenberg, PSå = Per Stålhandske, PU = Per Undeland, PWn = Pekka Westin, PA = Patrik Åberg, PÖ = Peter Öhrström, PÖh = Peter Österbladh, RA = Reino Andersson, RAh = Roger Ahlman, REd = Rosa Eklund, REk = Robert Ekman, REm = R Engström, RGi = Rolf Gustafsson, RGr = Roger Grahn, RKé = Rüdiger Kasche, RL = Ramon Lennartsson, RJ = Roland Jansson, RLn = Rolf Larsson, RMe = Roger Mellroth, RNd = Raimo Nergaard, RNg = Ralf Norberg, RnJ = Ruben Jonsson, RNs = Roger Nääs, RO = Rune Olsson, ROf = Rune Olofsson, RoJ = Roger Johansson, RSj = Roland Sjökvist, RSt = Roland Staav, RuJ = Ruben Jonsson, RWg = Roland Westring, RWi = Rolf Wicklund, RÖs = Ragnar Östergren, SA = Stefan Asker, SAd = Stefan Andersson, SAe = Sören Andersson, SAL = Sven Aage Lindström, SBc = Stefan Bleckert, SBe = Staffan Bensch, SBö = Stig Björk, SCI = Stefan Clason, SD = Stefan Dahlén, ScJ = Stefan Jansson, SEk = Stefan Eriksson, SEr = Sven Eriksson, SFe = Sören Fransen, SHj = Sam Hjalmarsson, SHJ = Sven Holger Jansson, SHr = Sune Häkansson, SHr = Sven Hammar, SHu = Stefan Hult, SJ = Stig Jacobsson, SJh = Stig Johnsson, SKa = Sören Karlsson, SKr = Stig Karlsson, SLa = Sören Larsson, SLb = Stefan Lagerblad, SLé = Sören Lindén, SLi = Stefan Lithner, SLm = Sune Lundström, SLn = Sven Larsson, SLq = Stefan Lindqvist, SLv = Sten Lavsund, SMa = Siv Martinsson, SMü = Staffan Müller, SNn = Stefan Nilsson, SR = Staffan Rodebrand, SRF = Sten Ridderlöf, SRk = Sonja Rudebark, SRO = Stig Rosén, SSg = Sören Stenberg, SSä = Stig Säfvenberg, StH = Stellan Hedgren, StJ = Stefan Johansson, StS = Staffan Sundin, SU = Sören Uppsal, SUm = Sven Ullman, SUS = Stig Uno Svensson, SÄ = Staffan Åkerby, SAS = Stig Åke Svensson, TA = Tore Axelsson, TAn = Tore Andersson, TBd = Toni Berglund, TBn = Thomas Berlin, TBs = Thomas Bengtsson, TBö = Thomas Birkö, TF = Tomas Fasth, TFd = Tony Foucard, TFn = Thomas Fransson, TFr = Thord Fransson, TG = Tord Gustafsson, THb = Thomas Hagberg, THc = Tony Henricsson, TJa = Thorbjörn Johansson, TJh = Thomas Johansson, TJs = Thomas Jönsson, TKo = Tuomo Kolehmainen, TL = Thomas Landgren, TLa = Tommy Larsson, TLg = Tomas Liebig, TLr = Thure Lindgren, TLu = Tomas Lundqvist, TMs = Torgny Magnusson, TNn = Tuomo Nilsson, TNN = Thomas Nilsson, TNs = Tommie Nilsson, TNu = Tore Nordlund, TNw = Thomas Nordwall, ToH = Tore Hagman, TP = Thomas Pless, TPe = Tony Persson, TPr = Ture Persson, TPä = Tomas Pärt, TRö = Torsten Rönn, TS = Thomas Skoglund, TSu = Tomas Sundström, TSv = Torbjörn Svensson, TÖ = Thomas Österström, TÖb = Thomas Öberg, UA = Ulrik Alm, UAn = Ulla Andersson, UBm = Ulf Boström, UEr = Ulf Eriksson, UGr = Urban Grenmyr, UJk = Ulf Jungbeck, ULu = Ulf Lundwall, UO = Urban Olsson, USs = Ulf Sperens, USy = Ulf Shyllberg, UV = Ulf Viklund, UW = Urban Walter, UWk = Ulf Wiktander, VA = Vilmar Andersson, VB = Valdemar Bäcklund, VJ = Vesa Jussila, WB = Waldemar Berggren, WFn = Wilfred Fuhrmann, AAb = Åke Abrahamsson, AAg = Åke Ankarberg, AB = Åke Berg, AG = Åke Gustafsson, AJa = Åke Jansson, AJo = Åke Johansson, ALi = Åke Lindström, ANi = Åke Nilsson, ÖA = Östen Andersson, ÖF = Örjan Fritz.

Lennart Risberg, Hagmarksgatan 44, S-813 00 Hofors

Texas – Arizona – Kalifornien

Stockholms Ornitolologiska Förening (StOF) anordnar i samarbete med Fritidsbuss-Temaresor en 23-dagars resa till Texas, Arizona och Kalifornien i april 1984. Resmålet är ett av världens mest spännande områden vad gäller såväl fåglar, däggdjur som naturscenarier (artikel i nästa nr av VF).

Texaskusten hyser ofta enorma mängder rastande småfågel och vadare i april. Vi tittar dessutom på de övervintrande trumpetartranorna i Aransas. Vid *Rio Grandes* nedre lopp finns inslag av mexikansk fauna med färgglada och rara arter. Chans också på fantastiska mängder flyttande rovfåglar. I de mäktiga och märkliga bergsmassiven och saguaroökarna i sydöstra Arizona finns ytterligare mexico-arter (bl.a. trogoner och ett tiotal arter kolibrier). I *Kalifornien*, sluligen, letar vi bl.a. kondorer, studerar pelagiska fågelarter från båt, far upp till mammutträd, björnar och lappugglor i Yosemite National Park och besöker de fina kustområdena kring San Francisco.

Beroende på dollarkurs och 1984 års flygtariffer kommer resan att kostा ca 12 000–14 000 kr, vilket inkluderar flyg Stockholm-Houston och San Francisco-Stockholm (ev. möjlighet till Stop-over på Island), transport i minibuss i tre veckor, övernattningar på hyfsade hotell samt svensk reseleddning med god erfarenhet från de områden som skall besökas.

Intresseanmälningar skickas snarast till: *Henrik Waldenström, Aspsätravägen 4, 127 37 Skärholmen.*